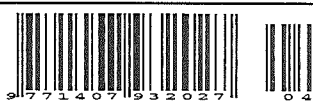

ISSN 1407-9021

Abonē «Novadnieku» februārim, martam, aprīlim un piedalies Hipotēku bankas «Maestro» kartes ar 50 latiem tās kontā izlozē.

Pirmie upuri šogad: ugunsgrēks Rožupē paņēmis četru cilvēku dzīvības

● No kādreizējām «Liepsalu» mājām pēc dzēšanas darbu beigām bija palicis tikai skurstenis un daži apdeguši balki. Tā kā māja atradās atstāta no ciemata, ugunsgrēks tika pamanīts novēloti, arī ugunsdzēsēji vairs nespēja palīdzēt – ugunsnelaime paņēma četras dzīvības. Foto: M.Rukosujevs

14. decembrī agri no rīta Līvānu novada Rožupē izcēlās ugunsgrēks dzīvojamajā mājā «Liepsalās», liesmās gāja bojā četri cilvēki – mājas saimnieks, 1930. gadā dzimušais pensionārs Jāzeps, vēl divi vīriēši un viena sieviete. Tie šogad ir pirmie ugunsgrēku upuri Preiļu rajonā.

Kā «Novadnieku» informēja Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu brigādes komandieris Edmunds Boreiko, izsaukums uz nelaimes vietu tika saņemts pulksten 5.24, jau pēc minūtes uz notikuma vietu devās pirmā ugunsdzēsēju mašīna no Līvāniem. Notikuma vietā viņi ieradās pulksten 5.35. Dzīvojamā koka māja dega ar atklātu liesmu, jumta un griestu konstrukcijas jau bija iebrukušas, daļēji – arī sienas. Tika izsaukta ot-

rā ugunsdzēsēju mašīna. Ugunsgrēka vietā ieradās arī vietējie iedzīvotāji, kuri informēja, ka degošajā mājā varētu atrasties mājas saimnieks, kā arī norādīja aptuvenu vietu, kur šis cilvēks varētu būt meklējams.

Ap pulksten 6.00 ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieki krāsmatās atrada bojā gājušo mājas saimnieku. Dzēšot liesmas, jaucot konstrukcijas, ap 8.50 tika atrasts otrs bojā gājušais. Tika konstatēts, ka nodegušajā mājā atradušies vēl vairāki cilvēki, jo 9.20 un 9.30 ugunsdzēsēji atrada vēl divus stipri apdegušus liķus.

Kā liecina Preiļu rajona policijas pārvaldes sniegtā informācija, bez mājas saimnieka uguni bojā gājuši 1928. gadā dzimušais Pēteris, 1932. gadā dzimušā Anna un 1974. gadā dzimušais Jānis.

E.Boreiko «Novadniekam» atzina, ka iespējams uguns-

nelaimes cēlonis šajā gadījumā varētu būt smēķēšana vai neuzmanīga rīcība ar uguni, taču patiesie iemesli tiks precizēti izmeklēšanas gaitā.

«Novadnieks» sazinājās arī ar Līvānu novada Rožupes pagasta pārvaldes sociālo darbinieci Irēnu Lāci. Viņa pastāstīja, ka bojāgājušais «Liepsalu» māju saimnieks bijis pensionārs invalīds. Taču viņš spējis sevi apkopt un tikt galā ar ikdienas darbiem. Noskaidroti arī pārējie uguni dzīvības zaudējušie cilvēki. Divi pensionāri – vīrs un sieva – vietējie iedzīvotāji, bet trešais, gados jaunākais, mītnājis ar viņiem kopā, taču viņa pēdējā deklarētā dzīvesvieta bijusi Ogrē.

— Ja ne šis ugunsgrēks ar četriem bojāgājušajiem Rožupes pagastā, gada sākumu rajonā varētu raksturot kā mierīgu, — teic E.Boreiko. — Lielu ugunsgrēku pagaidām nav bijis. Taču kopumā valstī

situācija ir samērā saspringta, gandrīz ik dienas notiek ugunsnelaimes, kurās apdegumus gūst vai arī iet bojā cilvēki.

Runājot par ugunsgrēku profilaksi, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu brigādes komandieris E.Boreiko uzsvēra, ka darbs šogad tiks turpināts. Regulāri tiek plānotas pārbaudes dzīvojamajā sektorā, it īpaši abās rajona pilsētās — Preiļos un Līvānos. Galvenais nav tas, ka ugunsdzēsības inspektori pēc pārbaudēm sastāda priekšrakstus māju saimniekiem un liek pārkāpumus un nepilnības novērst, bet gan tas, ka notiek nopietnas pārrunas ar iedzīvotājiem. Tas daudzus disciplinē, bet, protams, tikai tajā gadījumā, ja cilvēkus savā varā nav pārņēmis alkohols, uzsver E.Boreiko.

L.Kirillova

ZIŅAS

Rajona galveno bibliotēku iesaka akreditēt reģionālās bibliotēkas statusam

Preiļu rajona padome saņēmusi vēstuli no Bibliotēku padomes, kurā ieteikts Preiļu rajona galveno bibliotēku akreditēt reģionālās bibliotēkas statusam, «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore.

Esam lepnī un priecīgi par šādu piedāvājumu, saka A.Pastore, jo tas ir augsts novērtējums, kas liecina, ka bibliotēka ir gatava veiksmīgi risināt visus uzdevumus, kas tai kā reģionālai iestādei noteikti Bibliotēku likumā. Preiļu rajona padomē jau tuvākajā sēdē akceptēs šo piedāvājumu. Sadarbībā ar Preiļu novada domi šogad būs nopietni jāstrādā, lai rajona galveno bibliotēku varētu pārvietot uz jaunajām telpām Kārsavas ielā 4, jo līdzšinējās telpas pašlaik vēl neatbilst jauno standartu ieviešanai.

Rajona vēlēšanu komisija gatavojas nopietnam darbam

No Centrālās vēlēšanu komisijas rīkotā semināra Rīgā piektdien atgriezās Preiļu rajona vēlēšanu komisijas locekļi. Atvesti nepieciešamie informatīvie materiāli, tiek gatavots seminārs pašvaldību vēlēšanu komisiju darbiniekiem, kurā viņi tiks iepazīstināti ar vairākiem jauninājumiem. Iepriekšējais seminārs notika 11. janvārī, uz to bija ieradies arī Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs Arnis Cimdars.

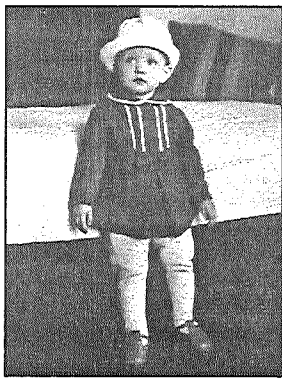
Gatavojas sporta konferencei

Februāra sākumā rajonā paredzēta plaša konference par sporta jautājumiem. To gatavo speciāli izveidota darba grupa, kuru vada Preiļu rajona padomes priekšsēdētāja vietniece Maija Spūle. Konferencēs laikā notiks diskusija par aktuāliem sporta dzīves jautājumiem. Bez tam līdz 1. aprīlim ir jāizstrādā un Preiļu rajona padomē izskatīšanai un apstiprināšanai jāiesniedz sporta nozares attīstības programma.

Amatā apstiprināts Rudzātu speciālās internātskolas direktors

Vakardien rajona izglītības pārvaldes priekšsēdētājs Andrejs Zagorskijs ieradās Rudzātu speciālajā internātskolā, lai noslēgtu darba līgumu ar jauno Rudzātu speciālās internātskolas direktoru Edgaru Vaivodu un piedalītos skolas vadības lietu nodošanā. «Novadnieks» jau informēja, ka iepriekšējā direktore Gunta Jaudzema atstāja šo amatu sakarā ar pāreju uz citu darba vietu Izglītības un zinātnes ministrijā. Uz direktora amata vietu tika izsludināts konkurss, kurā piedalījās seši pretendenti: divi no Rēzeknes, divi no Jēkabpils, viens no Līvāniem un viens no Rudzātu speciālās internātskolas. Šim nolūkam speciāli izveidota komisija izvērtēja kandidatūras un izdarīja izvēli, direktora amatā apstiprinot Edgaru Vaivodu. Līdz jaunā direktora apstiprināšanai amatā skolas vadība bija nodota direktora vietnieces Ingas Sockas ziņā.

Edgars Vaivods arī līdz šim strādāja Rudzātu speciālajā internātskolā, bija audzinātājs un mājturības skolotājs.

OTRDIENAS
INTERVIJA

Preiļu lauku konsultāciju biroja vadītāja SILVIJA DREJERE ir starp tiem mūsu rajona sabiedrības pārstāvjiem, kuru ikdienas darbs vistiešākajā veidā saistīts ar lauksaimniecību. Viņas vadītā biroja speciālisti zemniekiem bieži vien ir kā pēdējais glābējstariņš, kad pašu zināšanu ir par maz, bet citur meklēt palīdzību nav laika. Nebeidzami telefona zvani, lekcijas, semināri, pieredzes apmaiņas braucieni – tā palet dienas un nedēļas. Bieži vien ir tā, ka bērnus izdodas redzēt tikai tad, kad viņi jau guļ, bet kopīgām sarunām ir tik vien laikā kā no rītiem, kamēr Silvija viņus automašīnā aizved līdz skolai.

● Bērniņas fotogrāfija. Silvijai tā ir viena no mīļākajām bildītēm, jo galvā tik smuka balta cepure.

3.

«Tās visas ir manas dienas»

— Izskatās, ka tavs dzīves ritms ir visai saspringts. Kā tu sevi šobrīd raksturo?

— Jūtos kā īsts «mērķkaķēns». Patiesībā esmu dzimusi it kā jau Gaiļa gadā, taču uz robežas ar Pērtiķa gadu, tāpēc man liekas, ka abas horoskopa zīmes mani vienlīdz ietekmējušas. Kad paskatos uz bērniem, tad gan redzu, ka zvaigznes (bet varbūt raksturi?) daudz ko nosaka – Suni un Kaķi nekādā gadījumā nevar vienā istabā turēt.

Ja tā nopietni runājam, man ir briesmīgi daudz dažādu ideju. Brīžiem tās idejas traucas man pa priekšu pat ātrāk nekā es spēju citiem izstāstīt, ko esmu sadoņājus. Līdz ar to arī daudz dažādu krišanu, tāpēc vīram un bērniem droši vien ar mani nav viegli. Te to vajag izdarīt, te ko citu. Kādam jau idejas līdz galam vajag pāvest...

— Jau vairākus gadus tevi visi pazīst kā lauksaimniecības konsultāciju biroja vadītāju. Tomēr es personīgi neticu, ka tas ir darbs, par ko vienmēr esi sapņojusi. Kāds bija noteicošais faktors, ka nokļuvi šajā amatā?

— Jā, 5. februārī būs jau seši gadi šajā darbā. Un nekāda noteicošā faktora nebija. Viss sākās ap 1992. gadu. Toreiz rajonā sāka veidoties zemnieku saimniecības, arī mani vecāki bija vieni no pirmajiem, kas reģistrēja savu saimniecību. Toreiz rajonā bija spēcīga zemnieku sabiedriskā organizācija, veidojās Latvijas Zemnieku federācija. Un šai federācijai ar Zviedrijas kolēģiem bija projekts jeb savstarpējās palīdzības programma, lai mudinātu mūsu zemniekus gan attīstīt savas saimniecības, gan nostiprināt zemnieku sabiedrisko organizāciju vietu un lomu Latvijā. Šīs programmas ietvaros četri Zviedrijas zemnieki brauca uz Latviju, lai sniegtu palīdzību uz vietas. Sagādījās tā, ka viens no viņiem – Borje Nilsens – atbrauca uz Preiļu rajonu. Kādam no mūsējiem taču bija jāprot ar viņu sazināties, es pratu angļu valodu. Tā kā līdz tam jau biju vienu gadu strādājusi praksē Dānijā, bet otru gadu – Zviedrijā, manas svešvalodu zināšanas noderēja. Nilsena kungs vairākas reizes gadā pa nedēļai dzīvoja saimniecībā pie mani vecākiem, daudz ko stāstīja, rādīja, aizrādīja. Braucām uz citām saimniecībām, viņš skatījās, salīdzināja ar savu pieredzi, deva padomus.

Tajā laikā tika noorganizētas pirmās humānās palīdzības kravas mūsu zemniekiem. Zviedri savāca lietoto lauksaimniecības tehniku un sūtīja uz Latviju. Toreiz mūsu cilvēki pirmo reizi ieradīja, kādi tad ir tie izslavētie ārzemju traktori un kombaini. Domāju, ka dažā labā saimniecībā tie joprojām tiek izmantoti. Kad beidzu studēt zootehnikos Jelgavā, jau biju iesaistījies arī Latvijas Zemnieku federācijas darbā. Tur daudz ko uzzināju, sapratu, ka citos rajonos zemnieku

sabiedriskās organizācijas lielus darbus dara, aktīvi strādā konsultāciju biroji, tiek veidoti starptautiski projekti, bet mēs tikai tā kuļamies. Kad tika izsludināts konkurss uz lauksaimniecības konsultāciju biroja vadītāja vietu, es pieteicos bez domāšanas.

Tas nebija nekāds «izdzīvošanas variants», es arī izmisiģi nemeklēju sev vietniņu, kur piekerties vai atrast darbu. Taisni otrādi – darbs man jau bija, jo es tobrīd Galēnu pamatskolā aizvietoju angļu valodas skolotāju, kura bija dekrēta atvaļinājumā.

— Interesants pavērsiens...

— Jā, man arī tas bija negaidīti, kad skolas direktore atbrauca un palūdza, vai es nevaru izlīdzēt un gadu pamācīt bērniem angļu valodu.

— Kā tad tev skolā gāja?

— Tas bija ļoti interesants periods manā dzīvē. Nezinu gan, ko par mani kā par skolotāju domāja audzēkņi. Gandrīz gadu biju klases audzinātāja. Rīts sākās ar govju slaukšanu, tad – skola, bet vakarā atkal darbs vecāku zemnieku saimniecībā.

Tomēr es nenostādāju skolā līdz mācību gada beigām un sāku pildīt konsultāciju biroja vadītājas pienākumus. Biju jauna, zaļa un maz ko zināju no administrēšanas, bet kolēģi palīdzēja, kopā sākām veidoties par to, kas esam pašlaik.

— Vai tagad jums ir kolektīvs, ar ko lielus darbus var darīt?

— Noteikti! Mums visiem nopietns pārbaudījums bija tajā brīdī, kad tika uzteiktas iepriekšējās telpas rajona padomes ēkā. To brīdī jutāmies bezizejā, bet gadījās tāda likteņa sakritība, ka varējām nopirkt mazo celtni Raiņa bulvārī 21a, kur mitināmies jau divus gadus. Pēc pārrēģistrēšanās Komercreģistrā esam SIA «Latvijas lauku konsultāciju un izglītības centra filiāle «Preiļu lauku konsultāciju birojs»».

Pēc rakstura esam ļoti atšķirīgi, bet mūs vieno izpratne par darbu, ka esam ļoti nepieciešami cilvēkiem. Tāpēc strādājām ar lielu atbildību, mums nav pieņemts skatīties pulkstenī un gaidīt darba dienas beigas, sak, aiz manis kaut vai kalni gāžas. Ja vajag, strādājam līdz desmitiem vienpadsmitiem vakarā. It īpaši pērn sakarā ar Eiropas Savienības maksājumiem apmeklētāju birojā ik dienas bija ļoti daudz. Reizēm mute paliek sausa no runāšanas un stāstīšanas, bet cilvēkiem ir jāzina daudz kas no tā, kas pašlaik nepieciešams ikvienam zemniekam. Mēs vienkārši palīdzam.

— Vai, mācoties par zootehniku, domāji, ka augām dienām sēdēsi pie galda, kas apkrauts ar papīriem?

— Protams, ka es tā nedomāju. Kad sāku studēt Jelgavā, pastāvēja kolhozi, kad beidzu, zeme bija privātpašnieku rokās. Kad es mājās pateicu, ka esmu iesniegusi dokumentus zootehnikos, tuvinieki nenoticēja – vai tiešām es būšu tik dulla?.. Biju. Mana sirdslieta

● — Es nenozēloju to, kas ar mani dzīvē ir noticis. Kura diena labāka, kura ne tik laba, bet tās visas ir manas dienas, man dotas. Ja nebūtu skumjo brīži, mēs nemācētu novērtēt prieku un visu labo, kas ar mums notiek. Šikās raizes ir pārejošas, bet labais – paliekošs, — saka Silvija. Šķiet, te vairs nav ko piebilst.

Foto: M. Rukosujevs

līdz šai dienai ir nevis raknāties pa papīriem, bet būt kaut kur uz lauka vai pie lopiem.

— Kāpēc tava izvēle netika atbalstīta?

— Tāpēc, ka mamma pati bija kolhoza zootehniķe. Es no bērniņas atceros, ka mēs, bērni, iekšēji dusmojāmies uz viņu. Visiem normāliem cilvēkiem svētdienas bija brīvas, tikai mūsu mammai – ne. Te viņai piezvana, ka vīstu fermā nav elektrības, te atkal slaucēja piedzērusies un jāmeklē aizvieto-tāja. Reti kad brīvdienās bijām kopā. Mamma to zināja un saprata. Bez tam vidusskolas laikā man labi pavevās fizika, matemātika, ķīmija. Republikas olimpiādēs man ne reizi vien bija godalgotas vietas, tāpēc bez iestājeksāme-niem varēju tikt uzņemta Latvijas Universitatē.

Man patika rēķināt, bet, kad iedomājos, ka man būs tā jāreķina visu mūžu... Brr... Tas noteikti nebija priekš manis.

— Un tad tās zemes saknes nē-ma virsroku?

— Jā! Un ne mirkli nenozēloju savu izvēli. Starp citu, no maniem studiju biedriem reti kurš saka, ka zootehnikos iestāties iekšējas vēlmes mudināts. Biežāk ir tā, ka netika citā augstskolā vai vēl kādi iemesli. Man tā bija sirdslieta. Un šī sirdslieta pavēra man pasauli, deva iespējas redzēt, kā strādā zemnieki Dānijā, Zviedrijā un citur.

— Vai atceries savus pirmos iespaidus ārzemēs?

— Protams, to es neaizmirsīšu līdz mūža galam. Tas bija 1990. gada vasarā. Mēs, septiņi jelgavnieki, kuriem vīzas sagādātas Maskavā, no Latvijas braucām praktizēties uz Dāniju. Bez naudas (rubļi skaitījās nauda tikai pie mums, ne Rietumos), bez pienā-

kolēģes saka – Silvija ir te Briselē, te Vācijā vai vēl kur citur. Puspa-sauli laikam esi pa šiem gadiem izbraukājusi?

— Vienreiz biju Amerikā, bet tā vairāk pa Eiropu. Tiesa, Briseli gadās apmeklēt bieži, jo darbojos Eiropas zemniekus pārstāvošo sabiedrisko organizāciju darba grupā. Tas ir līdzīgi, kā Latvijā pastāv Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome jeb LOSP. Pulcējamies, lai apspriestu kādu likumprojektu, tuvākas un tālākas nākotnes plānus, piemēram, kādā atsevišķā Eiropas Savienības lauksaimniecības sektorā, lai runātu arī par problēmām, bet beigās vienotos un varētu paust kopējo viedokli.

— Latvija Eiropas mērogā nekāda diži lielā vis nav. Vai mūsu viedokli kāds vispār ņem vērā?

— Protams, ir jūtams, kam liela teikšana – «vecajam» valstīm vai mums, mazajiem jaunpienācējiem. Tomēr mēs tiekam uzklū-sīti. Eiropas Savienības lauksaim-niecības tirgu ar saviem milzīgajiem apjomiem jūtami ietekmē Polija, vēl arī intensīvi ražojošā Čehija. Tomēr arī mēs, Baltijās valstis, esam nozīmīgas partneres un saņemam atbalstu jautājumos, kas nav sauri specifiski vai virzīti tikai uz kādu mūsu iekšējo problēmu.

Te Latvijā mēs visi runājam par nākamā gada subsidijām, par Lauku attīstības plāna pasākumu apgūšanu. Briselē tas ir jau pagājis etaps, tur spriež par nākamo programmas posmu. Likumi pieņemti, noteikumi katrā valstī skaidri, lūdzu, strādājiet tālāk paši, bet mēs domāsim, kas notiks tālāk, pēc 2006. gada. Latvijā strādājam uz to regulu pamata, kas jau pieņemtas, diskutēt varam tikai par tālāko nākotni un Briseles ierēd-ņiem teikt, ka, lūk, mums labāk der šitā, nevis tā, kā esat paredzējuši jūs.

Vienu gan gribu teikt, Eiropas Savienība nav viens rāmis, kurā mēs visi ielikti, bet gan nepār-traukts kompromiss. Tā nav bijusi Padomju Savienība, kur viss notika vienādi. Te ir atsevišķu un ļoti, ļoti dažādu valstu savienība, kur pilnīgi dažādi ir ne tikai iestāšanās noteikumi, bet pat klimatiskie apstākļi.

— Kādu tu redzi Latviju šajā savienībā?

— Mēs varam būt spēcīga valsts, bet daudz kas ir atkarīgs no mūsu pašu vēlmes nevis tipināt maziem soliņiem, bet spert lielus un drošus soļus – kāpināt ražošanas apjomus un pārliecināt visus, ka mēs ražojam kvalitatīvu produkciju.

Man ir prieks, ka zemnieki nezaudē optimismu pat visbezzērīgākajās situācijās. Viņu optimisms bieži ir tas, kas notur mani «uz strīpas» un dod spēku strādāt reizēs, kad rokas nolaižas. Kad es viņus satieku un dzirdu sakām paldies par padomu un palīdzību, neko labāku vairs nevajag.

L. Kirillova

INFORMĀCIJA

Latgales reģiona mežus vētra saudzējusi. Toties Kurzemes pusē vējgāzēs un vējlauzēs izpostītas lielas platības. Tiek lēsts, ka mežsaimniekiem tuvāko mēnešu laikā būs jāsakopj postījumi, kas ir aptuveni puse no gadā izstrādājamo kokmateriālu apjoma.

Preiļu rajona mežus vētra ir saudzējusi

Pēc stiprās vētras, kas Latvijā plosījās naktī no 8. uz 9. janvāri, akciju sabiedrība «Latvijas valsts meži» izplatīja informāciju, ka vējš mežos nodarījis nopietnākos postījumus pēdējo četrdesmit gadu laikā. It īpaši cietuši mežu masīvi Kurzēmē un Ziemeļvidzemē. Par to, kāda situācija ir Preiļu rajonā, «Novadniekam» pastāstīja Preiļu virsmežniecības virsmežzinis MĀRIS BONDARS.

Latgale ir vēja maz skarta

— Situāciju sākām izvērtēt jau nākamajā dienā pēc vētras. Ar atvieglojumu secinājām, ka Latgale, un tajā skaitā arī Preiļu rajons, ir vēja maz skarta. Pašlaik ir apkopota visa informācija, domāju, ka skaitļi būtiski nemainīsies arī turpmāk. Vienlaidus vējgāzes virsmežniecībā ir kopumā aptuveni 40 – 45 hektāri. Postījumi nevienā vietā nav lielāki par diviem hektāriem. Kopējā koksnes krāja gan ir ievērojama, jo praktiski visos mežos ir izgāzti vai nolauzti atsevišķi koki. Provizoriski rēķinot, domājam, ka kopumā vējš «nozāgējis» aptuveni 45 000 m³ koksnes. Tas nav daudz, apmēram 7 – 8 procenti no tā koksnes daudzuma, ko parasti rajona mežos nozāgē gada laikā.

Nav arī tā, ka vienas mežniecības teritorijā vējš būtu plosījies vairāk, bet citā mazāk. Postījumi visur ir daudz maz vienmērīgi. Pārsvārā cietuši egļu meži, audzes, kas atrodas uz nenoturīgām augsnēm, kur ir mitrāks, kur izveidojies kūdras slānis. Nogāztas un nolauztas ir arī priedes, kā arī atstātīe ekoloģiskie koki izcirtumos, jo tur vējam bija, kur ieskrieties.

Tiek lēsts, ka valstī kopumā izgāzto un nolauzto koku apjoms varētu būt aptuveni seši miljoni kubikmetru, kas ir apmēram puse no koksnes apjoma, ko izcērt gada laikā. Postījumi skar gandrīz 30 000 hektāru. Visvairāk cietuši meži Talsu, Tukuma un Kuldīgas rajonos (katrā tuvu miljonam kubikmetru).

Ciršanas kārtība — līdzšinējā

Pašlaik iedzīvotāji daudz zvana

uz mežniecībām un interesējas, ko darīt. Gribu uzsvērt, ka satraukumam un ažiotažai Latgalē nav nekāda iemesla, arī ciršanas kārtība paliek līdzšinējā. Tas nozīmē, ka interesentiem jāgriežas vai nu mežniecībā vai pie mežsarga, jāraksta ciršanas pieteikums. Norādītās platības tiks apsekotas, bet pēc tam tās varēs sakopt.

Arī valsts mērogā nekas nav mainījies. Vienīgi ir izdots rīkojums, kas nosaka, ka dienesta darbinieku pienākums ir izsniegt ciršanas apliecinājumu divu nedēļu laikā pēc pieteikuma saņemšanas. Parastā kārtība noteica, ka apliecinājums jāizsniedz mēneša laikā. Pašlaik izstrādāšanas stadijā ir Ministru kabineta noteikumi, kas sakarā ar vētras sekas nekavējošu likvidēšanu mainīs līdzšinējo kārtību. Taču šie noteikumi pārsvārā būs aktuāli Kurzemes mežniecībām, kur darba būs daudz vairāk.

Pašlaik koksnei nekas sliktas nenotiek

Presē un citos masu saziņas līdzekļos izskanējusi informācija, ka Latvija atrodas ekoloģiskās katastrofas priekšvakarā. Attiecībā uz koksni varu teikt, ka tai pašreizējos laika apstākļos nekas sliktas nenotiks ne mēneša, ne divu mēnešu laikā. Taču atstāt mežus nesakārtotus līdz pavasarim nozīmē riskēt. Viena no problēmām ir tā, ka kritušajos kokus savairošies kukaiņi. Viens no Latvijā sastopamajiem, bet bīstamākajiem kaitēkļiem ir astoņzobu mizgrauzis, kurš «ieciņijis» novājinātus vai bojātus kokus. Ja vējgāzes laikā bojātie koki paliks mežā nenovākti vēl pēc 1. maija, kaitēkļi savairošies. Vienīgā cerība, ka pavasaris būs vēss un mitrs, jo tādos laika apstākļos mizgrauža invāzija ir lēnāka. Taču pieredze liecina, ka Latvijā aprīlis parasti ir ļoti silts, tādā gadījumā meži patiešām var nokļūt briesmās. Savairojušies vējgāzēs, kaitēkļi metīsies vīrsū arī veselajiem kokiem, kas Latvijas mežiem kopumā var būt bīstami.

Meža kaitēkļu fons valstī ir samērā augsts un pakāpeniski palielinās. To sekmē klimatiskie apstākļi, kā arī tas, ka no mežiem mazāk izvāc kritušos un nokalutus, kaitēkļu bojātos kokus. Ķi-

● Orkāns nav saudzējis arī šo smudro egli kādā no mežiem Sutru pagastā. Foto: M. Rūkossujs

mikālijas kaitēkļu iznīcināšanai netiek izmantotas. Var nomiglot dažus kokus, bet, ja bojātās audzes ir hektāriem lielas, tas vairs fiziski nav iespējams. Pie tam, kaitēkļi ātri piemērojas, un nepieciešamas arvien spēcīgākas koncentrācijas ķīmikālijas. Vienīgā izeja ir pēc iespējas ātrāk izvākt bojātus kokus.

Ja neizvāktie koki pavasarī apzū, lielas problēmas var radīt meža ugunsgrēki. Kopā ar sausajām skujām un sūnām tas var kļūt par pamatu lielām ugunsnelaimēm, kad situācija lielās platībās var kļūt neprognozējama.

Apsaimniekotāji jau strādā

Ar vējgāzēm lielākās platībās problēmu nebūs. Nogāztie koki dos daudz un labu materiālu, tāpēc apsaimniekotāji ir gatavi operatīvi sakārtot visas platības. Grūtāk būs tikt galā ar atsevišķi nogāztajiem un nolauztajiem kokiem, kas ir vienmērīgi izklidēti pa visu mežu. Nepieciešami lieli darbaspēka un līdzekļu ieguldījumi,

bet atdeve ir samērā maza. Šādus kokus ir grūti izvākt ar mežizstrādes tehniku.

Zinārkārtīgiem vējgāzēs nav ko darīt

Speciālisti aicina iedzīvotājus bez vajadzības neapmeklēt mežus, jo atrašanās tur, kamēr nav izvākti nolauzti un aizlauzti koki, var būt bīstama. Esmu apmeklējis lielāko daļu no virsmežniecības teritorijās un pārliecinājies, ka sevišķi bīstamu vietu rajonā nav daudz. Tomēr vairākās vietās ir pusizgāzti koki, kas atrodas saspriegtā stāvoklī, tāpēc jebkura neuzmanīga rīcība vai darbošanās ap tiem var radīt dzīvībai bīstamas sekas.

Mežu sakopšanā strādās ļoti apmācīti un pieredzējuši mežstrādnieki, kuri ievēro darba aizsardzības prasības. Taču sakopt audzes dosies arī privātpašnieki, viņiem ir jābūt īpaši uzmanīgiem mežizstrādes procesā.

Aktivizējas meža zagļi

Valsts mežu dienests sadarbībā ar Valsts ieņēmumu dienestu or-

ganizēs pastiprinātu kokmateriālu kravu kontroli. Ir saņemta informācija, ka uz ārkārtas situācijas rēķina sāk uzdarboties meža zagļi.

Prognozē kokmateriālu cenu kritumu

Viennozīmīgi var teikt, ka mežiem nodarītie postījumi šogad ietekmēs arī cenas kokmateriālu tirgū, tās kritīsies. Miljoniem kubikmetru papildus koksnes, kas ienāks tirgū jau tuvākajā laikā, cenu līmeni samazina jau pašlaik. Daļa apaļkoksnes uzpircēju iepirkuma cenas samazinājuši.

□ □ □

UZMANĪBU! Ja jums ir nepieciešama tuvāka informācija, ko darīt ar vēja izgāztajiem kokiem, varat zvanīt uz tuvāko mežniecību vai arī uz Preiļu virsmežniecību pa tālruniem 53-81780 (virsmežzinim Mārim Bondaram) vai 53-81781, 53-81782 (speciālistiem).

L.Kirillova

Uz ko jābūt gataviem maluzvejniekiem

Pagājušā gada novembrī stājās spēkā grozījumi MK noteikumos «Taksas piedzenamās summas aprēķināšanai par zaudējumu, kādu fiziskās vai juridiskās personas nodarījušas, nelikumīgi iegūstot zivis un bezmugurkaulniekus iekšējos ūdeņos».

Grozīti arī Latvijas «Maksšķeršanas noteikumi», kuros no-

teikts šo noteikumu pārkāpējus saukt pie administratīvās vai kriminālatbildības normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Šī atbildība neatbrīvo pārkāpējus no pienākuma atlīdzināt zivju resursiem nodarīto kaitējumu.

Lai pilnībā kompensētu zivju resursiem nodarītos zaudējumus, noteiktās pamattaksas piemēro trīskāršā apmērā par maksšķe-

rēšanu bez maksšķeršanas kartes un maksšķeršanas licences, par maksšķeršanu aizliegtā laikā un vietā, kā arī par maksšķeršanu, pārsniedzot atļauto loma lielumu un minimālo pieļaujamo zivju garumu, izmantojot neatļautus maksšķeršanas rīkus un veidus.

(www.copeslietas.lv)

Piedzenamās zaudējumu atlīdzības par Latvijas iekšējos ūdeņos nelikumīgi iegūtu katru zivi:

- ✓ linis, plaudis, nēģis, platspīļu vēzis, šaurspīļu vēzis – Ls 1,00;
- ✓ līdaka – Ls 5,00;
- ✓ siģa, zandarts, zutis – Ls 5,00;
- ✓ ālants, karpa, sapals, vēdzele, vimba – Ls 1,50;
- ✓ sams, strauta forele, varavīksnes forele – Ls 7,50;
- ✓ lasis, taimiņš – Ls 32,50;
- ✓ alata – Ls 17,00;
- ✓ par katriem 100 gramiem nelikumīgi iegūto zivju ikru – Ls 10,00;
- ✓ par katriem 100 gramiem trisuļodu kāpuru vai sāņpeļu – Ls 1,50.

IZGLĪTĪBA

Aicina ziedot Dienvidāzijas cunami cietušajiem

Aglonas bazilikas kora skola aicina visus labus gribas cilvēkus piedalīties ziedojumu vākšanā Dienvidāzijas dabas katastrofā cietušajiem. Ziedojumi tiks vākti Aglonas bazilikas kora skolas koncertā, kas notiks 23. janvārī Aglonas bazilikā.

Kā pastāstīja bazilikas kora skolas direktore Ieva Lazdāne, garīgo mūziku koncertā izpildīs bazilikas kora skolas koris, solisti un ērģelnieki. Piedalīsies Santa Karīna Oša (soprāns) un kora skolas absolventi.

Ziedojumu koncerta sākums paredzēts aptuveni pulksten 11.00, pēc svētās Mises, kas sāksies pulksten 10.00. Notiks kopīga lūgšanās arī par dabas katastrofā bojā gājušo dvēselēm.

Izlaiduma klašu skolēni izdarījuši izvēli

Nedaudz vairāk par četriem mēnešiem palicis līdz vidusskolu un pamatskolu eksāmeniem. Jau decembra beigās skolēniem bija jāizdara galīgā izvēle, pieteicoties uz eksāmeniem, ko viņi grib kārtot. Patlaban rajona izglītības pārvaldē šīs ziņas jau apkopotas.

9. klases skolēniem jākārtot trīs ieskaite: vienā svešvalodā pēc izvēles (23. maijā), dabaszinībās (26. maijā) un sportā (prasmju daļa un fizisko īpašību tests no 5. janvāra līdz 25. maijam, bet teorētiskajā daļā 18. maijā), kā arī trīs eksāmeni: latviešu valodā (10. maijā), vēsturē (3. jūnijā), matemātikā (7. jūnijā), bet ma-

zākumtautību skolu skolēniem vēl arī eksāmens mazākumtautību valodā (10. jūnijā). Mazākumtautību skolās eksāmenu latviešu valodā skolēni kārtos centralizēti.

Šogad eksāmeni par 9. klases kursu jākārtot 665 skolēniem. 383 no viņiem ir izvēlējušies kārtot ieskaiti angļu valodā, 264 – krievu valodā un tikai četri skolēni no Preiļu 1. pamatskolas kārtos ieskaiti vācu valodā.

Valsts pārbaudes darbiem par vispārējo vidējo izglītību gatavojas vairāk nekā 400 skolēni. Atsevišķos priekšmetos tie būs gan 10. un 11. klašu skolēni, gan arī arodskolu audzēkņi. Beidzot vispārējās vidējās izglītības apguvi, skolēniem jākārtot četras ieskaite: lietiskajā informātikā (19. maijā),

matemātikā (23. maijā) un sportā (teorētiskajā daļā – 16. maijā, prasmju daļa un fizisko īpašību tests – no 3. janvāra līdz 20. maijam), divi obligātie centralizētie eksāmeni: latviešu valodā un literatūrā (25. maijā) un pirmajā svešvalodā, viens skolas noteiktais obligātais eksāmens un divi eksāmeni pēc skolēna izvēles.

Šogad rajona skolēni kārtos pavisam 2426 centralizētos eksāmenus: mācībvalodā – 407, angļu valodā – 346, ģeogrāfijā – 333, matemātikā – 271, biznesa ekonomiskajos pamatos – 253, vēsturē – 202, fizikā – 41, ķīmijā – 17, bioloģijā – 62, kultūras vēsturē – 15, valsts valodā – 89, vācu valodā – 99, krievu valodā – 162. Eksāmenu dabaszinībās nav izvēlē-

jies kārtot neviens rajona skolēns.

Savukārt skolas kā obligātos noteikušas šādus eksāmenus: Preiļu Valsts ģimnāzija humanitārajam kursam – literatūrā, vispārīgajam kursam – lietiskajā informātikā, dabaszinību kursam – matemātikā, datoru programmas kursam – informātikā, komerckursam – biznesa ekonomiskajos pamatos; Līvānu 2. vidusskola – biznesa ekonomiskajos pamatos; Līvānu 1. vidusskola vispārīglokošajam kursam – vēsturē, dabaszinību kursam – ģeogrāfijā; Aglonas vidusskola – biznesa ekonomiskajos pamatos; Riebiņu vidusskola – matemātikā; Rudzātu vidusskola – biznesa ekonomiskajos pamatos; Vārkavas vidusskola – ģeogrāfijā; Preiļu rajona vakara (mai-

ņu) vidusskola – ģeogrāfijā, Jaunaglonas filiāle – vēsturē; Līvānu vakara (maiņu) vidusskola – biznesa ekonomiskajos pamatos; Preiļu 2. vidusskola – ģeogrāfijā, Aglonas internātvīdusskola – krievu valodā.

Centralizētie eksāmeni tiks laboti un vērtēti Rīgā centralizēti, skolēni par šiem eksāmeniem saņems sertifikātus ar savu zināšanu līmenim atbilstošu vērtējumu A (augstākais), B, C, D, E vai F.

Izglītības un zinātnes ministrija noteikusi, ka mācību gads 1. – 8., 10. un 11. klasei beigsies 31. maijā. 9. klasei mācības beigsies 20. maijā, bet mācību gads – 10. jūnijā, 12. klasei mācības beigsies 20. maijā, bet mācību gads – 17. jūnijā.

Moderno deju grupas ceļā uz lielo skatuvi

Aizvadītās nedēļas nogalē Preiļu novada kultūras nams uzņēma rajona mūsdienu deju konkursa «Ceļā uz dziesmu un deju svētkiem» dalībniekus. Konkursa laikā noskaidroti labākie kolektīvi, kuri piedalīsies nākamajā atlases kārtā Latgales reģiona līmeņa skatē, kas notiks Daugavpilī 4. februārī. Tie ir: rajona bērnu un jauniešu centra (RBJC) deju kopas «Elīze» visas trīs vecuma grupas (vadītāja Ilze Broka), Līvānu bērnu un jauniešu centra (LBJC) deju grupas «Mio Maija» (vadītāja Bīrute Mazure, horeogrāfe Elīna Mazure), Preiļu 2. vidusskolas un Preiļu novada kultūras centra deju grupas «Vdohnovenije» (Rimma Gavriova), Preiļu novada kultūras centra džeza deju studija «Akcent» (vadītājs Guntis Skrimblis). Grupas «Vdohnovenije» dejojās savāca vislielāko punktu skaitu un, kā uzsvēra vērtēšanas komisija, izcēlās ar savu eleganci.

Kaut arī moderno jaunrades deju konkursi, ko organizē rajona bērnu un jauniešu centrs, notikuši jau vairākus gadus pēc kārtas, to raksturs ik reizi ar kaut ko atšķiras. Šoreiz, kā atzina pasākuma galvenā organizatore un vadītāja, BJC metodīķe Ingūna Patmalniece, dalībnieku skaita ziņā tas nedaudz atpalika no iepriekšējo gadu konkursiem, toties kvalitātes ziņā tas bija daudz augstākā līmenī. Jau konkursa nosaukums norādīja, ka šogad tas ir saistīts ar skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem. Tāpēc deju pedagogiem bija jāpadomā par to, lai modernajās un tautu dejās nedejotu vieni un tie paši skolēni, kas varētu radīt sarežģījumus, piedaloties koncertos. No lauku skolām līdzdalībai konkursā bija sadūšojusies vienīgi Dravnieku pamatskola.

Šogad notiekošo dziesmu un deju svētku koncepcija ir tāda, kas maksimāli apvieno dažādu novirzienu un raksturu, tajā skaitā modernās, dejas, ar ko nodarbojas bērni. Rajona līmeņa konkurss bija pirmā atlase kolektīviem ceļā

uz noslēguma koncertu skolēnu dziesmu un deju svētkos.

Uzstāšanās laikā katrai grupai vispirms bija jāizpilda iepazīšanās, bet pēc tam – konkursa dejas. Visas grupas bija parūpējušās par ļoti krāšņiem tērpiem, bet pirms konkursa dejas izpildīšanas gandrīz visi ietērpās jaunos. Katrai deju kopai bija jānodemonstrē arī savas improvizācijas spējas, par izlozēto tēmu izveidojot atbilstošu skulptūru.

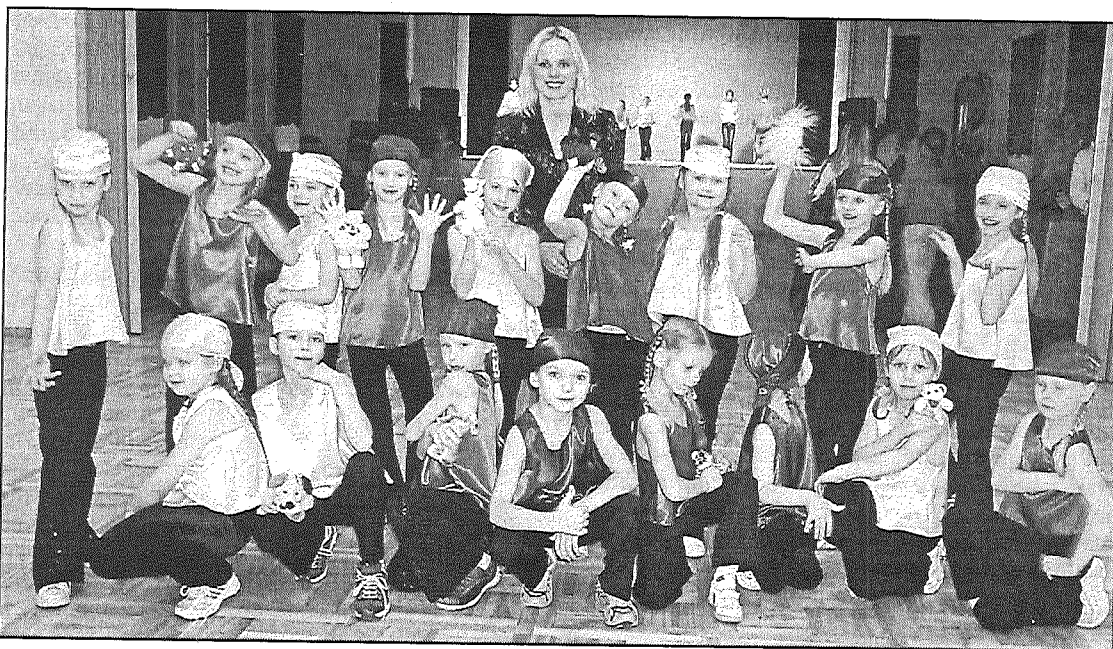
Dejas tika vērtētas par izpildījuma tehniku, kompozīciju, imidžu un skatuves kultūru.

Tikai par dažiem punktiem no tiem kolektīviem, kas tika izvirzīti uz reģiona skati, atpalika Līvānu bērnu un jauniešu centra pusaudžu un jauniešu klubīņa «Kopā labāk» grupa «Purrfekt» no Līvāniem. Saspringtajās minūtēs pirms konkursa grupas vadītāja Bīrute Mazure izbrīvēja laiku atbildēt uz žurnālistu jautājumiem. Viņas meita Elīna ir grupas horeogrāfe. Es strādāju pie aktiermākslas un dejas tehnikas noslīpēšanas, stāstīja vadītāja. Elīna mācoties Rīgā, kultūras koledžā un kopā ar grupu pavadot daudz laika, arī pati dejojot tās sastāvā.

Dejotāju grupa «Purrfekt» darbojas jau otro gadu, un tās dalībniecēm ļoti patīk piedalīties konkursos. Ne visai sen dejojās no deju šova konkursa Aizkrauklē atgriezās ar otro vietu. Otrā vieta pērn iegūta arī Jēkabpilī notikušajā konkursā.

Nav viegli strādāt ar pusaudžu un pārejas vecuma deju grupām, atzina vadītāja. Meitenes apzinās sevi kā personības, ir emocionālas, bet visas vienotas ar stiprām saitēm – dejojot kopā un mīlestību uz deju, ko cenšas atspoguļot uz skatuves. Līdzīgā konkursā rajona mērogā piedalījās arī pērn, taču nebija rēķinājušās ar to, ka Preiļu kultūras namā skatuve esot mazāka nekā Līvānos un atsevišķās dejās nācās ierobežoties.

Grupas dejojās Līvānos ir pieprasītas kā karsējmeitenes. Rajona līmeņa basketbola vai volej-

● Rajona bērnu un jauniešu centra deju grupas «Elīze» visjaunākie dejojāji pirms konkursa neuzrādīja ne mazākās lampu drudzā pazīmes. Mazie «elīzēni» kopā ar savu vadītāju Ilzi Broku turpina «Elīze» vecāko dejojāju izkopto tradīciju – uzvarēt.

bola, kā arī citās sacensībās dejojās ar savām graciozajām un šarmantajām kustībām, ar vizuālo šovu palīdz uzturēt spēles sprīgumu. Tam jābūt perfekti un sinhroni izpildītam, atzina vadītāja, tāpēc dejojās sacensībām gatavoja papildus. Sacensības notiek gandrīz katrās brīvdienās, tāpēc karsējmeiteņu grupiņas mainās.

Pirms jaunā gada klubīnā dzimusi vēl viena, maza grupiņa «Mio Maija», kas vairāk pievērsusies modernā baleta elementiem. Arī to vada Elīna Mazure.

LBJC konkursā pārstāvēja trīs deju grupas. Ar savām dejojām pirmo reizi rajona konkursā uzstājās horeogrāfs Jevgēnijs Butorins. Jevgēnijs strādā Daugavpilī. Viņa dejojāji pēdējos gados regulāri piedalījās centra organizētajos deju festivālos. Līvāniem radās ideja par ciešāku sadarbības, un tāpēc Jevgēnijs tika uzaicināts par horeogrāfu deju grupai «Inter Līvāni», kuru vada Valentīna Poikāne. Grupā deju Līvānu bērnu un jauniešu centra jauniešu kluba dalībnieki.

● Līvānu BJC grupai «Purrfekt» kopā ar savu vadītāju Bīruti Mazuri (pirmajā rindā) un horeogrāfi Elīnu Mazuri (otrajā rindā sestā no kreisās).

Vērtēšanas komisijā darbojās Krāslavas bērnu un jauniešu centra «Stoptime dance studij» deju grupas «M – Klase» vadītājs Aleksandrs Lukša, Preiļu rajona tautas deju kolektīvu vadītāju metodiskās apvienības vadītāja, deju kopas «Gaida» skolotāja Gaida Iva-

nova un RBJC pedagoģe Daina Erta.

Vai kāda no Preiļu rajona moderno deju grupām tiks līdz noslēguma koncertam Rīgā? Tas būs zināms pavasarī, jo kolektīvu atlase notiks, vērtējot nofilmētos materiālus visu reģionu skatēs.

Preiļu novadā

■ NOSLĒGTS LĪGUMS PAR PILS TEHNISKĀ PROJEKTA IZSTRĀDI. 14. janvārī noslēgts līgums ar SIA «AIG» par Preiļu muižas pils tehniskā projekta izstrādi, informē novada domes priekšsēdētājs Jānis Eglītis. Pils atjaunošana būs laika un finansiālajā ziņā ietilpīgs process. Noslēgtais līgums paredz, ka 1. jūnijā tehniskajam projektam jābūt gatavam. Aprīlī novada dome cer saņemt skiču projektu, pēc tam notiks tā publiskā apspriešana, kurā tiks aicināti piedalīties arī novada iedzīvotāji.

■ NODOTS EKSPLUATĀCIJĀ PREIĻU VALSTS ĢIMNĀZIJAS PIEBŪVES PIRMAIS STĀVS. Pagājušajā nedēļā celtnieki nodeva ekspluatācijā Preiļu Valsts ģimnāzijas piebūves pirmo stāvu, tajā izvietosies novada domes informācijas tehnoloģiju centrs. Šī centra galvenā funkcija būs pašvaldību darbinieku apmācība, ieviešot elektronisko pārvaldi, te atradīsies darba vietas un telpas uzņēmēju un zemnieku konsultantiem. Paredzams, ka informācijas tehnoloģiju centra aprikojums būs sagādāts jau februārī.

■ GATAVOJAS JANVĀRA BEIGĀS APSTIPRINĀT BUDŽETU. Komiteju sēdēs tiek izskatīti pašvaldības iestāžu iesniegtie priekšlikumi šī gada budžeta finansējumam. Kā paskaidroja novada domes priekšsēdētājs, budžetu tiek plānots apstiprināt 27. janvārī. Paredzams, ka tā pieaugums būs samērā liels, taču pagaidām vēl nav veikti konkrēti aprēķini. Šogad novada dome cer realizēt vairākus apjomīgus investīciju projektus, tajā skaitā Preiļu 1. pamatskolas piebūves celtniecības darbus un Preiļu rajona galvenās bibliotēkas pārcelšanu uz jaunām telpām.

Pie svētku egles – bērni invalīdi

Preiļu novada bērni ar īpašām vajadzībām vecumā līdz 15 gadiem pulcējās Preiļu kultūras namā uz Jaungada sarīkojumu. Daudzus gadus uz kopīgu svētku egli rajona bērnus invalīdus aicināja rajona bērnu un jauniešu centrs (RBJC), bet pēdējā laikā šo pienākumu uzņēmies novada sociālais dienests. Tomēr RBJC darbinieki neliedza savu palīdzību pasākuma organizēšanā un vadīšanā.

Viesim 53 bērniem invalīdiem novada dome bija sarūpējusi dāvanas. Bija nodrošināts arī transports, lai bērnus, kuriem pārvietošanās rada grūtības, uz sarīkojumu varētu atvest un pēc tam aizvest mājās. Kamēr bērni zālē rotālās un priecājās, viņu vecāki piedalījās seminārā «Kustību terapija ģimenēm, kurās aug bērni ar īpašām vajadzībām», ko organizēja Velku fonds. Kad svētki beidzās, jaunieģūtās zināšanas tika izmantotas praksē, zālē organizējot kopīgas nodarbības. Katra no ģimenēm kā dāvanu saņēma arī videofilmu par kustību terapiju. Šajā videofilmā darbojas arī divas Preiļu novada ģimenes.

Riebiņu novada
Rušonas pagastā

■ PAPILDINA INVENTĀRU UN UZLABO MĀJTURĪBAS MĀCĪBU APSTĀKĻUS. Rušonas pamatskola gada beigās vairāk parūpējusies par skolas inventāra papildināšanu un mācību apstākļu uzlabošanu. Pastūtās divas jaunas elektriskās plītes skolas virtuvei kopsummā par 1300 latiem. Sagādāts veļas automāts pirmsskolas vecuma grupas bērnu gultas veļas mazgāšanai, kā arī jauna gultas veļa. Labāki apstākļi radīti mājturības stundām meiteņiem. Šī priekšmeta kabinetam sagādāts jauns ledusskapis, mikroviļņu krāns, elektriskā plīts, trauki. Arī zēni mācīsies pie jauniem darbgaldiem. Patlaban ir pasūtīti četri kokapstrādes darbgaldi, kas papildinās divus jau esošos. Zēnu amatu mācības kabinetam sarūpēta arī virpa un cits inventārs, kas nepieciešams stundām. Līdz šim zēnu amatu mācības kabinets bija iekārtots vienā no jaunās sporta zāles telpām, bet tur kļuva šauri. Tāpēc turpinās jauna amatu mācības kabineta iekārtošana kuriņātavai paredzētajā telpā. Tā šim nolūkam netiek izmantota, jo sporta zāle tiek apsildīta ar elektrību.

Skolai ir arī citas iecerētas mācību un darba apstākļu uzlabošanas. Šogad paredzēta skolas teritorijas sakārtošana, ēkas priekšpusē atjaunojot izdrupušās plāksnes, kā arī sporta laukuma ierīkošanas pabeigšana. Ar bijušās Rušonas pagasta padomes atbalstu sagatavots un Izglītības un zinātnes ministrijai iesniegts projekts par skolas renovāciju. Ja projekts tiks atbalstīts, darbi varētu sākties 2006. gadā. Skolai jānomaina jumta segums, tā jāsilvina, jāveic iekšējā remonts.

INFORMĀCIJA

Ar «urā» pusdienu galdu neuzklāt

Esam dzirdējuši par Preiļu pils rekonstrukciju, un ka pēc tam tā piesaistīs arī rajona un Latgales amatniekus ar savām aktivitātēm, bet tajā pašā laikā Preiļos jau pastāv amatu centrs, kurā pēdējā laikā gan nekāda liela rosība nenotiek. Varbūt labāk zīle rokā nekā mednis kokā, tas ir, atbalsīt un palīdzēt nostiprināties tam, kas jau ir, nevis tam, kas būs kaut kādā tālā nākotnē? Labs piemērs tam ir Līvāni, kur amatniecības centra uzturēšanā un darbībā iesaistās pašvaldība.

Rindas no lasītāja E.K. vēstules «Novadniekam».

Ar Amatu un harmoniju centra kā tāda jaunāko vēsturi saistās Monika Livdānes vārds. Viņas oficiālā darbavieta pēdējos gados gan ir Vārkavas novadā. Septiņus gadus biju nostrādājusi par baltu velti, bet ar pliku entuziasmu un «urā» pusdienu galdu neuzklāt un bērnus uz studijām nepalaist, tagad par šo periodu teica Monika Livdāne. Viņa atgādināja arī senāku ēkas vēsturi, jo kādreiz tā ar visu dedzināšanas cepli tika celta vietējo keramiķu apvienošanai. Podnieku darbībai tā lāgā nederēja, un pēc kāda laika māja tika piedāvāta vakarskolai. Bet arī tā nekļuva par īsto saimnieku, līdz beidzot pašvaldība to piesolīja nesen izveidotajai amatnieku biedrībai, kurai pilsētā savas apņemšanās vietas īsti nebija. Ar toreizējās Nevalstisko organizāciju centra vadītājas palīdzību 2000. gadā tapa projekts Nīderlandes Karalietes Julianas fondam. Projektam bija pievienotas arī Preiļu novada domes un rajona padomes atbalsta vēstules, ko Monika Livdāne sapratusi arī kā garantiju turpmākai palīdzībai, jo minētais fonds gan piešķir palīdzību remontam un atjaunošanai, bet ne ikdienas uzturēšanai un nodarbināto cilvēku algām. Es kļūdaini biju sapratusi, ka ikdienas palīdzību varēs gaidīt no šim iestādēm, tagad atzīst Monika Livdāne. Pirmajā gadā pašvaldība tomēr materiāli palīdzēja, centrā darbā bija pieņemti daži strādnieki, biedrības vadītāja, kas bija kļuvusi par visas ēkas pārzini un saimniece, saņēma minimālo algu. Bet atkārtoti lūgumi pēc palīdzības palikuši nesadzirdēti.

Tas tad arī ietekmēja centra tālāko nākotni. Pilsēta rezultātā gan bija ieguvusi atjaunotu un sakoptu ēku, bet negrasījās ieguldīt līdzekļus tās pastāvēšanai un darbības attīstīšanai. Par projekta līdzekļiem tika uzbūvētas un iekārtotas bēniņtelpas, kuru līdz tam nebija, bet tagad var kalpot kā izstāžu zāle. Daudz sava personīgā darba un arī līdzekļus telpu sakārtošanā ieguldījuši vietējie amatnieki. Mūsu kopīgais darbs un materiāli ieguldīti apmēram 1000 latu vērtībā, lēš Monika Livdāne. No Karalietes Julianas fonda bija saņemti un izlietoti 11 000 latu. Būtu jau-

ki, ja katrs no pašvaldības deputātiem spētu piesaistīt savas pilsētas labā projektu par desmit tūkstošiem, atzina bijusī biedrības vadītāja. Taču, kad pienācis laiks projekta otrajai kārtai, kāds no deputātiem neslēpjot jautājis, — kas tevi vispār prasīja tādu projektu uzsākt? Tā, lūk.

Daļa no pirmajiem amatniekiem, kas apvienojās biedrībā, ar tās starpniecību un izmantojot arī centrā notikušos kursus, seminārus, tagad atraduši savas «nišas», iekārtojuši personīgās darbnīcas, raduši iespēju savu izstrādājumu realizēšanai. Daudzi ar šo kursu palīdzību pat apguvuši jaunus amatus, strādā tautas dāļamata meistaru līmenī, darbojas tautas mākslas studijās. Ar centrā rīkoto kursu palīdzību amatniekiem bija iespēja vairākkārt paaugstināt savu kvalifikāciju. Šādi mērķi arī bija minēti centra izveides projektā. Centrā pirmajos gados notika arī plaši pasākumi iedzīvotājiem un izstādes.

Saskaņā ar amatnieku biedrības statūtiem viens un tas pats priekšsēdētājs nevar vadīt ilgāk par divām kārtām, kas kopā ir seši gadi, tāpēc Monikas Livdānes vietā amatnieki ievēlēja jaunu priekšsēdētāju Guntaru Ormani. Amatnieku biedrība un līdz ar to Guntars Ormanis joprojām ir šīs ēkas saimnieki. Tagad vairs nav tas laiks, kad tiešā darba pienākumus var apvienot ar sabiedriskajiem, savukārt teica Guntars Ormanis, neslēpjot, ka šie bezmaksas pienākumi rūpēs par māju un par to, lai tajā noritētu kāda darbība, viņam ir grūti panesama nasta.

Tācu māja joprojām ir samērā laba stāvoklī un gatava vērt durvis, uzņemt pilsētas iedzīvotājus, amatniekus un visus ieinteresētos. Šeit ir labi apstākļi jauniešu apmācīšanai pinēju, aušanas un citu amatu prasmes. Par tiem ir arī interese. Pērnā gada nogalē visi interesenti tika aicināti pieņemt dažādos kursus, un, kā izrādījās, iedzīvotājus interesē gan floristikas, gan pinēju, gan aušanas, gan citas nodarbības. Būtu tikai vieta, kur to visu darīt. Bet vieta – iekārtota ēka jau pastāv, jautājums ir par šīs mājas uzturēšanu, apkurināšanu un citiem ikdienas darbiem, kam vajadzīgs saimnieks. Daudzi no preileišiem apmeklēja pinēju

● Amatu un harmoniju centrs savā sākotnējā izskatā...

● ...un pēc tam, kad ar projekta starpniecību jauno saimnieku – Amatnieku biedrības vadībā tas tika paplašināts ar bēniņtelpām.

kursus Višķos, bet labprātāk mācītos Preiļos. Kā rāda iepriekšējā pieredze, amatu un harmoniju centra kursos labprāt jaunus amatus ieguva sievietes pirmspensijas vecumā, kuras pēc tam veiksmīgi iekārtojās darbā. Kāda no viņām tik perfekti iemācījās strādāt ar klūgām, ka tagad šis amatnieces darbošanos savā jomā var uzskatīt par veiksmīgu biznesu. Arī tiem jauniešiem, kuri neaiziet mācīties tālāk, noderētu iespējas apgūt profesijas uz vietas Preiļos.

Monika Livdāne stāstīja, ka nams joprojām iekļauts arī Preiļos apskatāmo tūrisma objektu sarakstā, viņas telefona numurs sameklējams internetā, un nereti ceļotāju grupas no Latvijas otras malas zvana, vēloties iepazīt Preiļu apkaimei raksturīgo tautas mākslu. Diemžēl nākoties atteikt, jo nav cilvēka, kas ekskursantus tur sagaidītu.

Monika Livdāne atklāja, ka kopā ar Guntaru Ormani ir klauvēts arī pie pašvaldību durvīm, bet velti. Pēdējais iesniegums adresēts rajona padomei, tajā lūgts piešķirt līdzekļus projekta otrās kārtas darbiem, kā arī centra vadītāja un dažu darbinieku algām.

Preiļu novada domes priekšsēdētāja vietnieks Vladimirs Ivanovs, lūgts komentēt pašreizējo situāciju ar amatu un harmoniju centru, kā arī iezīmēt tā nākotnes perspektīvas, uzvēra, ka amatnieku biedrība ir tāda pati sabiedriska organizācija kā pārējās, un dome neredz iemeslu, kāpēc viena no tām būtu īpaši jāizceļ pārējo vidū.

— Līgums par ēkas nodošanu amatnieku biedrības pārziņā domei ar biedrību noslēgts uz desmit gadiem, — teica Vladimirs Ivanovs. — Sākumā biedrība aktīvi darbojās, rīkoja mācības un dažādus pasākumus. Pēdējo divu gadu laikā šī darbība apstājusī. Mēs nonācām pie slēdziena, ka telpas nav apsaimniekotas. Ēka pieder domei,

bet atrodas uz zemes, kas pieder privātpašniekiem, tāpēc netiks lemts par ēkas privatizēšanu, kaut arī no zemes īpašnieces saņemti vairāki iesniegumi ēku privatizēt. Ēkai arī turpmāk jāpaliek sabiedrības-kopīgajām vajadzībām, kā tas tika sākotnēji paredzēts.

Vladimirs Ivanovs teica arī to, ka amatnieki pēdējā laikā sasparojusies un to delegācija griezusies domē, lai pārliecinātu, ka turpmāk darbosies aktīvāk.

Novada dome finansiāli palīdz Nevalstisko organizāciju centram, kurā iekļauta arī amatnieku biedrība, te priekšsēdētāja vietnieks, un tas ir viņu pašu kompetencē, kā šie līdzekļi – vidēji 2000 latu gadā — tiek sadalīti. Atbalsts būšot arī turpmāk, taču sabiedriskajām organizācijām jāvienojoties pašām, kā naudu sadalīt.

Iniciatīvai jānāk no pašiem, teica Vladimirs Ivanovs, diemžēl patlaban no amatnieku biedrības dome neesot saņēmusī nekādu iesniegumu. Šim centram būtu jābūt, jo ar tā starpniecību daudziem iedzīvotājiem ir iespējas iegūt jaunas iemaņas.

■ ■ ■
Kaut arī žurnālistei nepāprotami bija likts nojaut, ka šī publikācija topot pirmsvēlēšanu laika sakarā, vienīgo saistību ar vēlēšanām varēju sameklēt tikai tānī apstākli, ka pirms iepriekšējām vēlēšanām centrs skaisti, svinīgi un daudzsoļoši tika atklāts, bet pirms šīm – nākas atdurties izremontēta un apdzīvot sākta nama slēgtajās durvis.

Tomēr ēka joprojām ir domes, tātd — visas sabiedrības īpašums un gaida ieinteresētu un saimniecisku atieksmi.

L.Rancāne

INFORMĀCIJA

SPORTS

SK «Cerība» kausa izcīņā saimnieki paliek ceturtie

15.-16. decembrī SK «Cerība» risinājās «Cerības» kausa izcīņa telpu futbolā 1993. g. dz. zēniem. Kausa izcīņā piedalījās gandrīz visas uz šo brīdi spēcīgākās Latvijas komandas.

SK «Cerība» kausa izcīņā piedalījās sešas komandas. Divas no tām pārstāvēja Preiļus («Cerība 1» un «Cerība 2»), trīs komandas pārstāvēja Rīgu (FK «Multibanka», Šitika futbola skolas komanda un FK «Alberts») un viena komanda pārstāvēja Tukumu (FK «Tukums - 2000»).

Kausa izcīņu Preiļu komandas uzsāka ar mainīgiem panākumiem. «Cerība 1» ar rezultātu 4:2 pārspēja FK «Alberts» komandu, savukārt «Cerība 2» ar rezultātu

1:3 zaudēja «ŠFS» komandai. Nākamajās trijās spēlēs abas Preiļu komandas piedzīvoja zaudējumus. «Cerība 1» komanda zaudēja «ŠFS» komandai (3:5), FK «Tukums - 2000» komandai (3:5) un FK «Multibanka» komandai (2:7). «Cerība 2» komanda zaudēja FK «Multibanka» komandai (2:10), FK «Alberts» komandai (1:4) un FK «Tukums - 2000» komandai (1:7). Pēdējā spēlē abas Preiļu komandas cīnījās savā starpā un pārliecinoši uzvaru ar rezultātu 8:1 svinēja «Cerība 1» komanda. Līdz ar to «Cerība 1» komanda ierindojās 4. vietā, savukārt «Cerība 2» komanda palika 6. vietā. Jāpiebilst, ka «Cerība 2» komandā spēlēja 1994. g. dz. zēni, kuri vēlējās pārbaudīt savus spēkus vecāko zēnu sacensībās.

Par SK «Cerības» kausa izcīņas uzvarētāju kļuva FK «Multibanka» komanda, otrajā vietā ierindojās FK «Tukums - 2000» komanda, savukārt trešie palika Šitika futbola skolas audzēkņi.

Par labākiem futbolistiem abās Preiļu komandās tika atzīti Renārs Trubačs («Cerība 1») un Reinis Pakers («Cerība 2»). Par rezultatīvākiem spēlētājiem abās Preiļu komandās tika atzīti Konstantīns Stabulnieks («Cerība 1» — 8 vārti) un Raivis Lozda ar Lauri Sparānu («Cerība 2» — abiem 2 vārti).

● Spēles moments. FK «Multibanka futbolisti» (tumsākajos tērpos) bija gandarīti par izcīnīto pirmo vietu.

Preiļu džudisti veiksmīgi uzsāka jauno gadu

Preiļu džudisti veiksmīgi, noslēdzot pagājušo gadu, veiksmīgi uzsāka arī jauno gadu, sagādājot saviem pretiniekiem kārtējās galvas sāpes.

Pagājušā gada noslēguma turnīrā Alūksnē Preiļu džudisti izcīnīja piecas medaļas. Violeta Maslobojeva svara kategorijā līdz 48 kg kļuva par sacensību uzvarētāju. Dāvis Pastars (svara kate-

gorija līdz 29 kg), Arturs Sadovskis (svara kategorija līdz 36 kg), Dmitrijs Haratjans (svara kategorija līdz 38 kg) izcīnīja 2. vietas. Trešo vietu svara kategorijā līdz 55 kg izcīnīja Ivans Afanasjevs. Jāpiebilst, ka turnīra ietvaros pulcējās spēcīgākie džudisti no Latvijas, Lietuvas, Igaunijas un Krievijas.

Šogad veiksmē joprojām seko līdzī Preiļu džudistiem. 8.-9. janvārī divas Preiļu džudistes Signija

Kivleniece un Ella Bogdanova Latgales komandas sastāvā piedalījās Rīgas sporta kluba «Bosko» rīkotajā džudo turnīrā. Abas Preiļu džudistes visās cīņās svinēja uzvaras un, neskatoties uz pārējo komandas locekļu zaudējumiem izšķirošajās cīņās, spēja palīdzēt komandai ierindoties 1. vietā.

15.-16. janvārī vairāki Preiļu džudisti piedalījās Latvijas čempionātos Ādažos. Pirmo reizi

Latvijas džudo čempionātā pieaugušajiem startēja divi džudisti no Preiļiem. 1988.g.dzimušie Ivans Afanasjevs un Andrejs Dorofejevs cīnījās godam, kā rezultātā izcīnīja vietas pirmajā desmitniekā.

1989./90. g. dz. zēnu Latvijas čempionātā svara kategorijā līdz 73 kg Sergejs Petrovs izcīnīja godalgoto 3. vietu. Iļja Beloborodovs svara kategorijā līdz 46 kg ierindojās 7. vietā, savukārt Alek-

sandrs Kažemaks svara kategorijā līdz 60 kg samierinājās ar 9. vietu.

Preiļu džudistu treneris Aleksejs Sapegins ļoti augsti novērtēja savu audzēkņu sniegumus šī gada sākumā. It īpaši viņš bija gandarīts par Ivanu Afanasjevu un Andreju Dorofejevu, kuri godam aizvadīja visas cīņas Latvijas džudo čempionātā pieaugušajiem.

V.Ozoliņš

DER ZINĀT

Motora dzesēšana

Par dzeses šķidrumu jeb antifrīzu

Katra rūpnīca rekomendē atšķirīgu nobraukumu (tūkst.km), pēc kura dzeses šķidrums jeb antifrīzs jāmaina.

Pirmkārt, jāpaskatās, kāda ir antifrīza krāsa. Ja šķidrums zaudējis sākotnējo zilgano krāsu, tad to vajadzētu nomainīt. Dzeses šķidruma krāsas pārmaiņa ir viena no būtiskākajām pazīmēm, kas raksturo šķidruma kvalitātes pārmaiņu. Sākotnējās krāsas pakāpeniska zaudēšana liecina par dzeses šķidruma antikorozijas īpašību pavājināšanos, kā rezultātā var parādīties rūsa uz dzesēšanas sistēmas elementiem, pastiprināties antifrīza putošanās.

Otrkārt, vajadzētu ar aerometru pārbaudīt antifrīza blīvumu. Pēc blīvuma varam noteikt, kāda būs antifrīza sasaldēšanas temperatūra. Iestājoties aukstākam laikam, tieši šim momentam vajadzētu pievērst pienācīgu uzmanību. Ja nav pār-

liecības par antifrīza svaigumu, tad labāk to nomainīt.

Iegādājoties antifrīzu, par pamatu būtu jāņem ne tik daudz Latvijas ziemas vidējās gaisa temperatūras (ap -10, -15° C), bet gan zemākās temperatūras, kādas pie mums mēdz būt. Kādi -25° būtu pieņemams orientieris.

Protams, ja lietošiet Rietumeiropā izplatīto gatavo antifrīzu ar sasaldēšanas temperatūru līdz -20, tad nesusaldēsiet bloku un radiatoru arī tad, ja ārā būs pat daudz zemāka temperatūra. Tikai būs jāreķinās, ka dzesēšanas sistēmā var rasties vižņi, kā rezultātā no rīta, iedarbinot motoru, var tikt traucēta antifrīza cirkulācija.

Antifrīzā jābūt ielietam pietiekamā līmenī. Ja dzesēšanas sistēma aprīkota ar izplešanās trauciņu, tad jāseko, lai antifrīza līmenis nebūtu zem minimālā līmeņa atzīmes.

Ja izplešanās trauciņa nav, tad jāseko, lai antifrīza līmenis, esot

siltam dzinējam, būtu līdz radiatora korķim. Antifrīza līmenis radiatorā (atšķirībā no ūdens), motoram atdziestot, pazemināsies jūtāmāk. Var būt pat tā, ka paliek nosegtas tikai radiatora augšējās caurulītes. Šī antifrīza īpatnība nedrīkst maldināt, — ka nu katru rītu pirms braukšanas dzeses šķidrums jāpapildina līdz korķim.

Ja, iepildot svaigo antifrīzu, jūs to pielējat līdz korķim, tad lielais daudzums, motoram sakarstot, būs iztecējis no radiatora caur atgaisošanas caurulīti, — un atlikušā šķidruma būs tieši tik, cik vajag. Un, lūk, šo faktisko līmeni der ielāgot! Taču, ja dzeses šķidrums regulāri zūd, tad gan jāmeklē vaina.

Uzmanīgi ar radiatora vāciņa attaisīšanu!

Pie kādas temperatūras sāk vārties dzeses šķidrums? Dzesēšanas sistēmā, kas ir hermētiski noslēgta, spiediens normāli ir

krietni virs atmosfēras spiediena (var būt arī 2 atmosfēras), un tāpēc dzeses šķidruma (ne tikai antifrīza, bet arī ūdens) vārtšanās temperatūra varētu būt kādi +120° C.

Jābrīdina par iespējamām nepatikšanām. Ja dzeses šķidruma temperatūra sasniedz, teiksim, +120 (bet sistēmā spiediens ir pāris atmosfēras un tāpēc šķidrums nevarēs) un, ja kāds savā muļķībā attaisa radiatora korķi, tad spiediens sistēmā tūdaļ izlīdzinās ar atmosfēras spiedienu, šķidrums sāk vārties un tāpēc var aplaucēties.

Pārkaršu atdzesēt — motoram darbojoties

Ja kādreiz esam «iebraukuši» ar termometra rādītāju sarkanajā zonā (dažiem auto — aiz sarkanās svītras), tad motoru vajadzētu atdzesēt, tam darbojoties, piemēram, ieslēdzot salona apsildīšanas sistēmu jeb krāsniņu, arī vasarā.

Ja sistēma nepilna, rādītājs «melo» un...

Ja motoru pārkaršē tik daudz, ka caur pārplūdes vārstu izplūst krietni daudz dzeses šķidruma un tādējādi sistēma nav pilna, bet mēs, motoru atdzesējuši, pēc kāda laika atkal iedarbinām un braucam, varam piedzīvot lielus «kreņķus».

Temperatūras devējs ir ieskrūvēts motora galvā un mēra nevis metāla, bet dzeses šķidruma temperatūru. Bet, tā kā sistēma nav pilna un šķidrums netiek klāt šim devējam, tas neuzrāda šķidruma īsto temperatūru. Mums liekas, ka viss ir kārtībā. Bet patiesībā motora galva netiek kārtīgi dzesēta, ūdenssūkņš tai tikai pa laikam uzmet šķidrumu kā sakarsētiem pirtsakmeņiem. Galarezultātā galva sametas. Un ož pēc nepieciešamības galvu slīpēt.

«Mans Īpašums»

VESELĪBA

Inde zobu pastas tūbiņā

Vai jums ir nācies ciest no čulām mutē vai izsitumiem uz sejas? Vai jūsu zobi ir robaini un dzelteni? Ja atbilde uz šiem jautājumiem ir «jā», tad, iespējams, pie tā vainojama jūsu zobu pasta. Patiesībā tikai reti apzinās to, ka lielākā daļa no zobu pastām ir nesaudzīgas un ka tās, iespējams, pat kaitē mutei un ķermenim. Bērni ir pakļauti vislielākajam riskam, jo viņi, mazgājot zobus, norij vairāk zobu pastas. Daudzas zobu pastu ķīmikālijas var viegli uzsūkties ķermenī caur mēli un plāno mutes gļotādu. Zobu pastas satur daudzas lēnas iedarbības indes, to skaitā saharīnu un mākslīgās krāsvielas (potenciāli kancerogēni). Taču vēl satraucošāks ir fakts, ka katra zobu pastas tūbiņa satur nāvējošu fluorīda devu. Anglijā reklāmdevēji reklamē zobu pastas ar fluoru kā veselīgas, turpretī Amerikā Pārtikas un zāļu pārvalde pieprasa, lai uz iepakojumiem būtu norādīts brīdinājums par iespējamo kaitējumu veselībai.

■ **Triclosan.**

Pievienošanas nolūks: antibakteriāls līdzeklis; samazina zobakmeni. **Ietekme uz veselību:** smaganu bojāšana; izraisa priekšlaicīgu sūnu atmiršanu smaganu audos; alerģiskas reakcijas; čūlošana; izmaiņa mutes biodinamisko līdzsvaru: nogalina visas – gan labās, gan sliktās – baktērijas un padara cilvēku vieglāk inficējamu.

Hloru saturošais aromātiskais ogļūdeņradis triklozāns molekūlāri ir līdzīgs dioksīniem, polihlorbifineliem (PCB) un herbicīdam Agent Orange. Tiešām, tā ražošanas procesā vidē var izdalīties dioksīni (spēcīgi hormonālās sistēmas darbības traucējumi). Tas ir arī hlorofenols, ķīmikāliju grupa, kas var izraisīt vēzi dzīvniekiem. Parasti izmantots kā pesticīds, tas viegli uzsūcas ķermenī caur muti un ir saistīts ar dzīvnieku aknu bojājumiem.

■ **PVM/MA Copolymer.**

Pievienošanas nolūks: plastikai līdzīga līme, kas iegūta no polivinila. Tā ir bieži lietota sastāvdaļa matu želejās un lakās. Tā piezobiem un smaganām piesaista triklozānu un citas vielas. Ietekme uz veselību nav zināma.

■ **Sorbitol.**

Pievienošanas nolūks: saldīnātājs un zobakmens novēršanas līdzeklis; mitrinātājs. **Ietekme uz veselību:** vēdera uzpūšanās un vēdergrauzes, ja lielās devās; veicina caureju.

Caurejas veicinošās ietekmes dēļ vecākiem ir jāuzrauga mazi bērni, iespējams, pat jāatrunā no želejveida zobu pastas lietošanas (tā var saturēt pat līdz 70 procentiem sorbitola).

■ **Saccharin.**

Pievienošanas nolūks: mākslīgs saldīnātājs. **Ietekme uz veselību:** kancerogēns, saistīts ar pūšļa vēzi dzīvniekiem. Amerikā tiem pārtikas produktiem, kas satur sa-

Mežrozīte

Mežonīgā mežrozīte ir daudz vērtīgāka nekā kultivētā. Sēklas ir bagātas ar taukvielām, saknēs un lapās daudz vērtīgu vielu. Augļos ir vairāk vitamīnu nekā apelsīnos un citronos. Visvairāk mežrozīšu augļi satur C vitamīnu. Tēja no mežrozītēm ir stimulējoša, paaugstina imunitāti. Augļu novārījums, ekstrakts, sirups darbojas kā pretiekaisuma līdzekļi, žultsdzinēji, diurētiķi, asiņošanas apturētāji. Preparātus no mežrozītēm izmanto kuņģa un zarnu trakta darbības regulēšanai, paaugstina žults sekrēciju. Novārījums no augļiem ir labs urīna dzinēja līdzeklis, stimulē nierakmeņu saīšanu.

harīnu, uz etiķetes ir jānorāda, ka tas ir potenciāls kancerogēns.

■ **CI 42090.**

Pievienošanas nolūks: piešķir zilo krāsu. **Ietekme uz veselību:** hiperaktivitāte; izsitumi uz ādas. Potenciāls kancerogēns: ir pierādījumi, ka CI 42090 (zināms arī kā FD&C Blue 1 un E 133) var izraisīt vēzi dzīvniekiem. Aizliegts Austrijā, Beļģijā, Francijā, Vācijā, Norvēģijā, Sveicē un Zviedrijā.

■ **Sodium Lauryl Sulphate (SLS).**

Pievienošanas nolūks: tīrošs un putojošs līdzeklis; raupjš ķīmiskais tīrītājs, kuru bieži izmanto kā motoru atļotāju. To pievieno zobu pastai, lai tā kļūtu putojoša, taču, lai iztīrītu zobus, tas nav nepieciešams. **Ietekme uz veselību:** kairina mutes gļotādu; čūlas mutē, stomatīta jēlumi; kontaktekzēma.

■ **Carageenan.**

Pievienošanas nolūks: biezinātājs, pieder dabiskajai ogļhidrātu grupai, kas iegūtas no sarkanajām jūraszālēm, pazīstams arī kā E407. **Ietekme uz veselību:** vēdera sāpes; potenciāls kancerogēns, tiek saistīts ar vēzi dzīvniekiem kuņģa – zarnu traktā, laboratoriski pierādījumi vedina domāt, ka tas veicina krūts vēža rašanos.

■ **Glicerīns.**

Pievienošanas nolūks: smērviela

uzlabo produkta radīto sajūtu; mitrinātājs uztur produktu mitru; glicerīns var būt iegūts no dzīvniekiem vai augiem. **Ietekme uz veselību:** pārsvarā drošs, bet var sausināt ādu ap muti.

■ **Sodium Fluoride.**

Pievienošanas nolūks: stiprina zobu emalju; antibakteriāla ietekme. **Ietekme uz veselību:** fluoroze izraibina un dzeltina zobus, jo īpaši bērniem; osteoporoze, jo uzņemtais

Zināms arī kā FD&C yellow 10 un E104, CI 47005 ir ogļu – darvas krāsa un var saturēt neirotoksiskus un kancerogēnus piemaisījumus. Aizliegts Austrālijā, Amerikā un Norvēģijā.

■ **Aroma.**

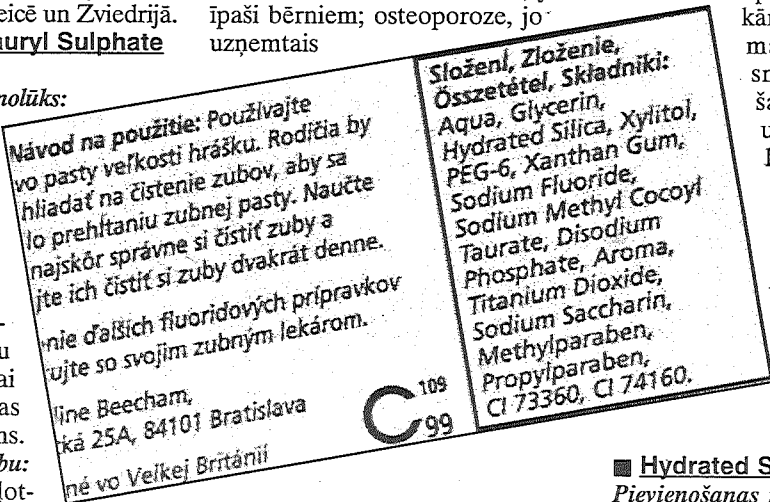
Pievienošanas nolūks: piešķir garšu. **Ietekme uz veselību:** alerģiskas reakcijas: dažas no tām var izpausties kā vienkārša zobu problēma, piemēram, smaganu asiņošana, čūlas mutē un smaganu iekaisums. Potenciāls kancerogēns: aromātiskās garšvielas parasti tiek iegūtas no naftas atvasinājumiem un var saturēt vēzi izraisošas vielas.

■ **Hydrated Silicia.**

Pievienošanas nolūks: ābrazīvs aplikuma noņēmējs. **Ietekme uz veselību:** vājina zobu emalju; zobu emalja atjaunojas pati ik dienas no jonizētā kalcija un fosfora, kas ir siekalās, regulāra zobu virsmas beršana ar raupjiem abrazīviem izjauc šo procesu: smaganu bojāšana: retos gadījumos silīcijs var uzkrāties zem smaganām, radot iekaisumu.

Uzņemta silīcija nekaitīgums nav ticis adekvāti pierādīts. Daži speciālisti to ir saistījuši ar Krona slimību, lai gan šī saistība vēl nav pamatota.

(«Vides Vēstis»)

fluorīds izspiež no kauliem kalciju; alerģiskas reakcijas; indīgs: tā uzņemšana var izraisīt siekalošanos, nelabumu, vemšanu, vēdergrauzes un caureju.

100 ml lielā «ģimenes» zobu pastas tūbiņā ir pietiekami daudz fluorīda, lai nogalinātu mazu bērnu.

■ **CI 47005.**

Pievienošanas nolūks: dzeltenā krāsa. **Ietekme uz veselību:** astma; izsitumi; hiperaktivitāte; cilvēkiem, kas ir jutīgi pret aspirīnu, vajadzētu izvairīties no šīs krāsvielas.

Kaitīgās vielas augļos un dārzeņos

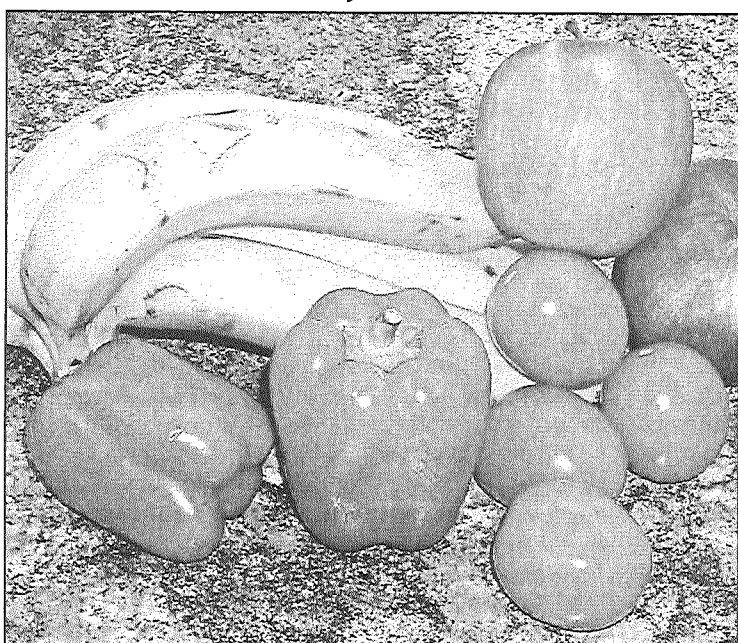
Uzturzinātnieki aicina ēst vairāk svaigu augļu un dārzeņu — mūsdienās tas ir iespējams visu gadu. Rūpes sagādā augļu un dārzeņu kvalitāte — uzraudzības dati liecina, ka kaitīgas vielas nesatur tikai produkti no stingri kontrolētām bioloģiskās lauksaimniecības saimniecībām. Tādējādi C vitamīnu saturošie dārzeņi, kam būtu jāstiprina mūsu imūnās sistēmas, kļūvuši par bīstamu pārtikas produktu.

Patērētājiem aizvien vairāk iesaka pievērsties ekoloģiski tīrai produkcijai, lai arī tā ir salīdzinoši dārgāka.

Pesticīdus satur visi ziemā iegādājami augļi un dārzeņi, izņemot ekoloģiski audzētos produktus — kaitēkļi joprojām tiek apkaroti ar lielu ķīmijas devu.

Jo tālāk produktam ir bijis jāceļo — jo vairāk tajā ir kaitīgo vielu.

Izrādās, ka kopā ar vienu vienīgu papriku jūs varat apēst arī astoņu pesticīdu maisījumu, ku-

ra maksimālā deva pārsniegta vismaz piecas reizes.

Tikpat bēdīgus rezultātus devušas arī zemeņu, vīnogu, gurķu un salātu analīzes, arī uz āboliem ir atrodams kaitēkļu apkarošanas līdzekļu atliekas.

Banāni, piemēram, augšanas

laikā saņem 60 indes daļiņas, jo tropiskie kaitēkļi ir īpaši aktīvi.

Visi pesticīdi ir ļoti kancerogēni un pat nelielos daudzumos var izjaukt hormonālo līdzsvaru un ietekmēt nervu sistēmu.

Hroniskas saslimšanas risks pieaug, ja organisms regulāri tiek

Latvijas MK noteikumi nr. 86 (27.02.2001.) atļauj citrusaugļu apstrādi minimālos daudzumos lietot šādas piedevas:

- ortofenilfenolu (E 230);
- nātrija ortofenilfenolu (E 232);
- kopš 2001. gada nav atļauts tiabendazols, jo uzskata, ka tas var izraisīt vēzi;
- E 473 — taukskābju saharozes esteri;
- E 474 — saharozes diglicerīdi;
- E 912 — montanskābes esteri;
- E 914 — oksidēti polietilēna sveķi;
- E 901 — bišu vasks;
- E 902 — kandelilvasks;
- E 903 — karnaubvasks;
- E 904 — šellaka.

Uz augļiem un dārzeņiem E kategorijas vielu saturs saskaņā ar marķēšanas noteikumiem nav jāuzrāda.

pakļauts simtiem kaitīgu vielu iedarbībai — kaut arī mazos daudzumos. Tikpat kā nav izpētīts, kā ap 400 dažādo pesticīdu savstarpēji ietekmējas.

Pesticīdu atliekas salīdzinoši vairāk satur Dienvideiropas valstīs audzētie augļi un dārzeņi, jo šajās valstīs nav stingras kontrole.

Visvērtīgākās vielas ir citrusu miziņā, bet, ja nevēlaties bendēt veselību, importētajiem augļiem pats vērtīgākais — miza — ir jāno-

griež, jo:

✓ citrusaugļi ir audzēti, bagāti gi lietojot pesticīdus;

✓ pēc novākšanas augļus apsmidzina ar fungicīdiem, kas to mizu padara izturīgu pret puves un pelēšanas izraisītajiem mikroorganismiem;

✓ augļus ievasko, lai tie nezažūtu un ilgi izskatītos svaigi. Kosmētiskās vaski veselībai nekaitē, taču neļauj nomazgāt no augļiem pārējo ķīmiju.

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Prokurori jauno gadu uzsāka jaunos amata tērpos

● Preiļu rajona prokuratūras prokurori jaunajos amata tērpos – melnās mantijās. Attēlā no kreisās: vecākā tieslietu padomniece Inta Petrova, tieslietu padomnieks Ēvalds Vilcāns, tieslietu padomniece Līga Mičule, virsprokurors, vecākais tieslietu padomnieks Andris Paura un tieslietu padomniece Anita Djadina. Fotografēšanās brīdī klāt nebija jaunākie tieslietu padomnieki Ingūna Indrikova un un Zigurds Pastars. Foto: M.Rukosujevs

No 1. janvāra prokurori uz visām tiesas sēdēm ierodas jaunajos amata tērpos – mantijās —, kā to līdz šim darīja tiesneši.

No septembra prokurori melnās mantijas nēsāja, uzturot valsts apsūdzību Augstākajā tiesā un Rīgas apgabaltiesā, taču tagad tajās ierodas arī tiesas sēdēs visās rajonu tiesās. Šāda norma, ka prokuroriem, pildot amata pienākumus, tiesās jāierodas speciālos amata tērpos, tika iekļauta prokuratūras likumā jau 1994. gada 1. jūlijā, taču finansu resursu trūkuma dēļ normu sāka īstenot tikai 2002. gadā. Prokuroru amata tērpi ir melnā krāsā, katrs šūts individuāli un pie tā paredzēta arī prokurora amata zīme, kura pašlaik gan vēl nav izgatavota.

Latvijā prokuratūrā strādā apvienīgi 600 prokuroru, tajā skaitā ir arī septiņi Preiļu rajona prokurori. Pirmā jauno amata tērpu, ierodoties uz tiesas sēdi 3. janvārī, šogad uzvilka prokurore Anita Djadina. Kā pastāstīja Preiļu rajona prokuratūras virsprokurors Andris Paura, dodoties uz tiesas sēdi mantijā, sākotnējās izjūtas bijušas neierastas, taču kopumā šis izmaiņas tiek vērtētas pozitīvi. Amata tērps disciplinē, rada visos tiesas dalībniekos lielāku cie-

ņu pret prokuroru kā pret varas pārstāvi, kas uztur valsts apsūdzību.

Prokurori mīcās un tiek atestēti

Prokuratūrā regulāri notiek atestācijas process. Decembrī Ģenerālprokuratūrā atestāciju veiksmīgi beidza prokurore Anita Djadina, 5. janvārī – Ingūna Indrikova. Komisija vērtē katru prokurora darba rādītājus, amata pakāpes saņemšanai nepieciešams virsprokurora ierosinājums un raksturojums.

Pašlaik Preiļu rajona prokuratūrā vecākie tieslietu padomnieki ir virsprokurors Andris Paura un Inta Petrova. Tieslietu padomnieki ir Anita Djadina, Līga Mičule un Ēvalds Vilcāns, jaunākā tieslietu padomnieka pakāpes saņēmuši Zigurds Pastars un Ingūna Indrikova. Vairāki no viņiem šogad tiks virzīti nākamās amata pakāpes saņemšanai.

Prokuroriem regulāri tiek rīkoti kursi un semināri par dažādiem jautājumiem un tēmām, kurās tie specializējas, piemēram, par ekonomiskajiem noziegumiem, par vardarbību pret nepilngadīgajiem un citiem. Redzesloka un zināšanu paplašināšanai noder Augstākās tiesas un Rēzeknes apga-

baltiesas spriedumu sējumi, kā arī specializētie juridiskie preses izdevumi.

Lielākais pārbaudījums prokuroru zināšanu pārbaudei un teorijas pielietošanai praktiskajā darbā šogad būs jaunā Kriminālprocesa likuma ieviešana. Kriminālprocesa likums visai būtiski atšķirsies no līdzšinējā, ja iepriekš tajā bija 400 pantu, tad tagad – 800.

Pagājušā gada rezultāti tiek vērtēti pozitīvi

Preiļu rajona prokuratūrā apkopot 2004. gada darba rezultāti. Virsprokurors pastāstīja, ka gada laikā uz tiesu kopumā aizsūtītas 212 lietas, gadu iepriekš – tikai 148 lietas. Samazināts arī lietu atlikums gada beigās – no 14 lietām 2003. gadā, līdz 12 lietām 2004. gada nogalē. Būtiski, ka no atlikušajām lietām nav nevienas, kur kriminālvajāšanas termiņš būtu virs diviem mēnešiem. Pērn ar vienošanās procesu uz tiesu tika aizsūtītas 39 lietas par 48 personām.

2003. gadā izmeklēšanā rajona prokuratūrā bija pieņemtas 223 lietas, pagājušajā gadā – 265 lietas. Gada laikā nosacīti izbeigtas 18 lietas par 18 personām.

Jauns asinīs konstatētā alkohola «rekords»

Kāds Bulgārijas pilsētas Plovdivas iedzīvotājs uzstādījis jaunu asinīs konstatētā alkohola sastāva Eiropas «rekordu» — 9,15 promiles —, pārspējot līdzšinējo Latvijai piederošo «sasniegumu»,

ziņo Belgradas aģentūra «Tanjug». Par dzīvībai bīstamu tiek uzskatīta alkohola koncentrācija, kas sasniedz piecas promiles. Saskaņā ar toksikoloģijas ekspertu vērtējumu vīrietis izdzēris vis-

maz divus litrus 40 grādīga alkoholiskā dzēriena. Iepriekšējais 2003. gadā fiksētais «rekords» — 7,22 promiles – piederēja kādam Latvijas pilsonim.

POLICIJAS ZIŅAS

Laika posmā no 10. līdz 15. janvārim Preiļu rajona policijas pārvaldes dežūrdalā reģistrēti 45 iesniegumi, tajā skaitā septiņi ceļu satiksmes negadījumi, seši ģimenes skandāli, sešas zādzības, 12 huligāniskas darbības, bet piecos gadījumos atrasti liķi bez vardarbīgas nāves pazīmēm.

Preiļos izsita loga rūtis dzīvoklim

10. janvārī saņemts iesniegums par to, ka Preiļos pagaidām nenoskaidrotas personas ar akmeņiem izsītušas divas loga rūtis 1978. gadā dzimušajai Sandrai piederošajam dzīvoklim.

Patik braukt ar auto dzērumā

11. janvārī pie automašīnas stūres alkohola reibumā tika aizturēts 1981. gadā dzimušais Juris. Izrādījās, ka viņš, braucot dzērumā, aizturēts jau otro reizi gada laikā.

Sarikoja ģimenes skandālu

Policijas pārvaldes dežūrdalā 11. janvārī saņemts iesniegums par to, ka Riebiņu pagastā, būdams alkohola reibumā, ģimenes skandālu sarikoja 1953. gadā dzimušais Pēteris.

Dzērumā guva traumas

11. janvārī Preiļu slimnīcas uzņemšanas nodaļā tika nogādāts 1932. gadā dzimušais Jeronims. Viņam bija nepieciešama medicīniskā palīdzība, jo vīrietis bija guvis galvas sasitumu, brūci pierē. Medīki konstatēja, ka vīrietis bija alkohola reibumā.

Apzags dzīvoklis Livānos

Saņemta informācija par to, ka 12. janvārī, sabojājot durvju slē-

dzeni, zagļi iekļuvuši kādā dzīvoklī Livānos. Dzīvokļa saimniecei, 1978. gadā dzimušajai Līgai, garnadzi nozagusi dažādas mantas.

Zagļi «viesojušies» Jersikas pagasta padomes ēkā

Konstatēts, ka 13. janvārī, uzlaužot ieejas durvis, iekļūts Jersikas pagasta padomes ēkā un no grāmatvedes kabineta nozagts moblais tālrunis. Tādā veidā zagļi nodarījuši materiālos zaudējumus 68 latu apmērā.

Uzbrauca gājējam

13. janvārī, vadot automašīnu VAZ-2105, 1969. gadā dzimušais Edgars uzbrauca gājējam, 1953. gadā dzimušajam Pēterim. Noskaidrots, ka cietušais bija gājis pa ceļa braucamo daļu. Negadījumā bojāta automašīna, bet vīrietis ar traumām medicīniskās palīdzības saņemšanai tika nogādāts Preiļu slimnīcas uzņemšanas nodaļā.

Griezās pēc palīdzības slimnīcā

15. janvārī Preiļu slimnīcas uzņemšanas nodaļā pēc medicīniskās palīdzības griezās 1977. gadā dzimušais Voldemārs. Medīki viņam konstatēja sistu brūci galvā un grieztu brūci kreisajā rokā.

No malkas šķūniša paņēma motorzāģi

15. janvārī policijā reģistrēts iesniegums par to, ka Jersikas pagastā notikusi zādzība. No 1941. gadā dzimušajam Pēterim piederošā malkas šķūniša zagļi paņēmusi motorzāģi.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Par tehnisko apskati šogad jāmaksā dārgāk

No 1. janvāra atsevišķiem Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) pakalpojumiem mainīti tarifi. Galvenokārt tas skar tehnisko apskati un transportlīdzekļu reģistrāciju.

Cenu izmaiņas skārušas tikai tos pakalpojumus, kas tiek sniegti jaunā kvalitātē vai kuriem pēdējos gados ir ievērojami augusi pašizmaksas – palielinājies pakalpojuma veikšanas laiks, tiek izmantota papildu aparatūra un mērierīces. CSDD sniegto pakalpojumu tarifi nebija mainīti kopš 1998. gada, saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes sniegtajiem datiem, inflācija valstī šajā laikā bijusi 23 procenti.

Valsts tehniskā apskate vieglajiem transportlīdzekļiem tagad maksā 9,35 latus (ar PVN). Taču, salīdzinot ar citām ES valstīm, šā pakalpojuma cena joprojām ir viena no zemākajām. Igaunijā tā ir 13,92, Vācijā – 28,89, Lielbritānijā – 13,39 lati. Tehniskās apskates cenai vēl klāt jāpieskaita tehniskās apskates uzlīmes cena, kas ir 1,06 lati. Vairākiem pakalpojumiem cenu izmaiņas saistītas ar

ES direktīvu prasību izpildi, piemēram, transportlīdzekļu reģistrācijā vairāk nekā divas reizes palielinājies obligāti nosakāmo, datu bāzē un reģistrācijas apliecībā fiksējamo uzskaites tehnisko datu apjoms.

Palielinājies arī datu apmaiņas apjoms ar ES valstu reģistriem par transportlīdzekļiem un to vadītājiem. Tas ne tikai palielina nepieciešamo datu apstrādes apjomu un laiku, bet arī prasa paaugstināt personas datu aizsardzības līmeni, tāpēc jāizstrādā jauns programnodrošinājums, kā arī jāmodernizē datortehnika un datu bāzu vadības sistēma. Papildus izdevumus rada arī pārkāpumu uzskaites sistēmas darbības nodrošināšana, jo CSDD veic ne tikai punktu uzskaiti, bet arī nosūta transportlīdzekļu vadītājiem paziņojumus par punktu skaitu, apmācības kursu apmeklēšanas iespējām un eksāmenu kārtosšanu. No 1. februāra Latvijā paaugstināsies maksa par autovadītāja apliecības saņemšanu vai maiņu.

Precīzu informāciju par tarifiem var saņemt CSDD interneta mājas lapā www.csdd.lv.

Kā jūs gādājat par ugunsdrošību savos mājokļos?

Nora Zimele, Preiļu iedzīvotāja:
— Es dzīvoju kopā ar savu veco mammu, viņa vienmēr ļoti rūpīgi visas apkures ierīces uzmana un seko, lai elektriskās ierīces būtu izslēgtas un gaisma izslēgta, lai krāsns durvītiņas būtu labi aizvērtas un lai malka tuvumā neatrastos. Godīgi sakot, man pašai arī bailes no uguns, tāpēc cenšos būt uzmanīga. Kad atnāk mazbērni, arī viņiem mācu, lai nekad neatstāj iedegtas svečītes bez pieskatīšanas. Mums no vecajiem ļaudīm būtu jāmacās, kā gādāt par ugunsdrošību un nebūt pārgalīgiem.

Andrejs Pomazunovs, Preiļu pagasta Liču iedzīvotājs:

— Laika gaitā tā iegājies, ka savās lauku mājās vienmēr cenšos visu sakārtot un nokopt. Visas vecās būves nojaucu, lai nejausi kāda nelaime negadās. Kad braucu no mājām uz pilsētu, vienmēr atslēdzu elektrību. Nekad nedaru tā, ka izkurinu krāsni un eju prom, vienmēr pārliedzinos, vai viss ir kārtībā.

Līdz pensijai strādāju iekšlietu sistēmā, 25 gadus pats esmu rūpējies par to, lai iedzīvotāji ievērotu ugunsdrošības noteikumus.

Marina Bogdanova, Preiļu iedzīvotāja:

— Lai gan bērni jau ir pusaudži, sērkokčiņi mājās vienmēr ir novākti malā, lai nav nomesti pa roku galam. Bieži esam runājuši par to, kā rīkoties ar dažādām elektriskajām ierīcēm.

Vecāki dzīvo laukos, arī viņi uzmana, lai krāsni ik rudenī pirms apkures sezonas sākuma būtu saremontētas. Pavasaros nekad neesam dedzinājuši sauso zāli, bet bērni redz, ka citur to dara. Tas nav labs piemērs.

Antons Pastars, Aizkalnes iedzīvotājs:

— Mazos bērnus vajag uzmanīt un nepieļaut, ka viņi tiek pie sērkokčiņiem. Mums mājās šajā ziņā ir ļoti stingri. Kā jau laukos, pie plīts parasti ir arī malka,

bet vienmēr cenšos uzmanīties. Ja ar plīti un krāsni rodas kādas problēmas, izsaucu meistaru, kas saremontē. Domāju, ka vajadzēs laikam ierīkot arī zibensnovēdējus, lai vasarā mierīgāk. Runā, ka ugunsdzēsības dienesta inspektori brauc un skatās, vai viss kārtībā. Ar vecās zāles dedzināšanu neaizraujos, man viss ir kārtīgi applauts.

Pēteris Fedotovs, zemnieku saimniecības īpašnieks Rušonas pagastā:

— Katru gadu savās mājās pirms apkures sezonas sākuma iztīru dūmvadu. Speciālistu nav jāmeklē, pats to protu. Nesen nomainīju elektroinstalācijas vadus, tā ka sekoju līdz ugunsdrošībai. Esmu ugunsdzēsamo aparātu iegādājies, ir arī smiltis atvestas. Mazlietiņ uztraucos, kad lielā vētra bija, ka tikai kaut kas ar elektrolīniju nenotiek, bet, paldies Dievam, viss beidzās labi.

L. Kirillova
Foto: M. Rukosujevs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

11. februārī plkst. 20.00
Aglonas KN
SPORTISTU ATPŪTAS VAKARS.
Visus sporta aktivistus, kas bija vai ir saistīti ar sporta dzīvi Aglonas pagastā, lūdzam pieteikties pa tālr. 9910288 vai 5375373 līdz 21. janvārim.
Dalības maksa Ls 1,50.
Līdzī ņemams groziņš.

Iepērk visu veidu lopus dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 9199314.

SIA «RANKO» iepērk mājlopus dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 42807, 9161121.

PAZIŅOJUMS
«Novadnieka» abonentus no citiem rajoniem, kuri vēlas saņemt kalendāru «Preiļu rajona muizas un pilis», lūdzam zvanīt pa tālr. 5307057.

INTERNETS. LATVIJAS UN ARZEMJU DATU PLŪSMA VIENĀ CENA — Ls 0,50 STUNDA.
VISI DATORPAKALPOJUMI.
KUR? Brīvības ielā 14, Preiļos (laikraksta «Novadnieks» redakcijā).

SIA «SERHO 777», Jēkabpils gaļas ražošanas kombināta licencēta lieljaudas kautuve, iepērk liellopus, cūkas, aitas un zirgus.
Apmaksa tūlītēja.
Tālr. 5221421.

Latgales Finanšu un investīciju kompānijas Preiļu filiāle piedāvā:
✓ pensionāriem: aizdevumus, līzingu bez pirmās iemaksas.
Preiļi, Raiņa bulvāris 13, 300. kab. poliklīnikā.
Līvānos (tikai otrdienās, iepriekš jāpiezvana) kultūras nama ēkā. Tālr. 5324164, 8345847.

RADI SAVU NOSKAŅU! one extremely mobile

LOGOTIPI			
127249841	124359841	137249841	127839841
87429841	127209841	37239841	70419841
127179841	56569841	134889841	137149841
75219841	135029841	137649841	33659841

MONO / POLY MELODIJAS	
George Michael: Last christmas	127839841
Aisha: Tu un es	127839841
Jingle Bell Rock	34919841
ATB: Ecstasy	123549841
Valerijs i Stas P'eha: Ty grustish'	133589841
Alcazar: This Is The World We Live In	118849841
Usher feat. Lil' John & Ludacris: Yeah	104219841
Aleksandr Marshal: Belyj pepel	138189841
Serega: Chernyj bumer	118859841
Puff Daddy feat. Faith Evans: I'll Be Missing You	74339841
Scooter: How Much is The Fish	128289841
James Brown: I Feel Good	83139841
Iraklij Pirchalava: London-Parizh	101179841
O-Zone: Fiesta De La Noche	128279841
Sash: Equador	136889841
Robbie Williams: Radio	126469841
A-HA: Take On Me	10759841
O-Zone: Dragostea Din Tei	107479841
Rammstein: Amerika	128349841
Metallica: Nothing Else Matters	113309841
Ruslan Masyukov: Cel'sya	138149841
Placebo: Twenty Years	131539841
Vitas: Zvezda	137879841
Benny Benassi: Illusion	101169841
Verka Serdyuchka: Chita-drita	136649841
Maroon 5: Sunday Morning	136529841
V lesu rodilas elochka	133649841
Verka Serdyuchka: Severnye devki	133649841

BILDES			
127349841	3339841	75359841	35619841
136489841	68619841	131209841	37479841
13769841	137579841	136429841	110879841
73039841	131439841	131309841	121439841
135349841	76529841	62439841	128079841

DĀVANA DRAUGAM Lai nosūtītu logo, melodiju vai bildi draugam, pēc koda pievieno atstarpī un drauga telefona numuru (piemēram, 3689841 xxxxxxx).

KĀ SAŅEMT LOGOTIPI, BILDI VAI MELODIJU Ls 0,35
1. Uzraksti īsziņu ar kodu. Ja tev ir SIEMENS telefons, pievieno kodam burtu S (piemēram, 3689841s).
2. Nosūtī to uz numuru LMT un OKarte 9301002 vai TELE2 un Zelta Zivtiņa 6000601.
SIEMENS A50, A52, C45, S45, ME45, M50, MT50
Tikai logo un bildes: A55, A60, C55, C60, M55, S55, SL55
SAMSUNG Tikai logo un bildes: C100, X120, X450

KĀ SAŅEMT POLIFONISKO MELODIJU Ls 0,60
Pārliedzies, vai tev ir aktivizēts GPRS. Šis pakalpojums ir pieejams LMT, OKarte un TELE2 klientiem, izņemot Zelta Zivtiņa lietotājus.
1. Uzraksti īsziņu ar melodijas kodu, pievieno burtu P (piemēram, 3689841p).
2. Nosūtī to uz numuru LMT un OKarte 9301002 vai TELE2 6000771.
NOKIA 2850, 3100, 3200, 3220, 3300, 3510, 3510i, 5100, 6100, 6230, 6600, 6610, 6610i, 6800, 7210, 7250, 7250i, 7650
SIEMENS A60, C55, C60, C65, CX65, M55, M65, MC60, S55, S65, SL55, SL65
SONY ERICSSON T610, T630
SAMSUNG C100, C110, X100, X120, X450, E600, E700, E710, E800

Ja pasūtāt polifonisko melodiju vai SMS toni tev ir nepieciešams papildināt GPRS kontu, sūtī G burtu uz numuru 9319988.
Ar vienu īsziņu Tu papildini savu GPRS kontu par 1Mb.

KĀ AKTIVIZĒT GPRS?
LMT un OKarte klientiem:
Nosūtī G burtu uz numuru 9319988, pēc tam:
• SIEMENS (izņemot C65, CX65, M65, S65, SL65) - sūtī 9999 uz LMT 9301002 vai OKarte 9301234, ievadi PIN-kodu 0000,
• NOKIA un SAMSUNG (izņemot C100, C110) - sūtī 8888 uz LMT 9301002 vai OKarte 9301234.
TELE2 klientiem:
• SIEMENS (izņemot C65, CX65, M65, S65, SL65) - sūtī 9999 uz TELE2 6000601, ievadi PIN-kodu 0000,
• NOKIA un SAMSUNG (izņemot C100, C110) - sūtī 8888 uz TELE2 6000601.
Uzmanību! SAMSUNG telefonos jābūt uzstādītai opcijai: Izkāide - WWW pakalp. - Infoziņa - Iestatījums - Vienmēr vai Ziņas - Infoziņa - Saņemti - Vienmēr
GPRS iestatījumu cena ir Ls 0,35

ANEKDOTES

Dēla pārdomas par māti:
5 gadu vecumā, — māte zina visu!
10 gadu vecumā, — mājā, ... ne jau visu māte zina.
20 gadu vecumā, — ak, kungs, ko māte vispār par dzīvi zina!!!
30 gadu vecumā, — vajadzēja paklausīt māti ...

—Tēti, kas ir morāle?
—Tas ir tas, ko mamma man lasa katru vakaru.
—Dīvaini, bet dienā viņa kaimiņam lasa «Kamasutru».

Uz ceļa šaskrienas akls trusītis un akla čūska. Čūska aptausta trusīti un saka:
— Tu esi mīksts un pūkains, tev ir

atkārušās ausis, tu noteikti esi trusītis.
Trusītis aptausta čūsku un saka:
— Tu esi slidens, mazām actiņām un ložņā. Tu noteikti esi jurists.

Sēž vīrietis mājās un skatās televīziju. Pēkšņi atskan zvans pie durvīm, viņš atver, bet tur stāv kaimiņš ar lūgumu palīdzēt:
— Klausies, man uz brīdi jāizskrien, bet vajag, lai kāds uzmet aci kandžas aparātam. Nekas sarežģīts – burciņas ik pa brīdim jāsamaina un ik pēc pusstundas jāielej divi spaiņi ūdens.
Vīrietis piekrīt izpalīdzēt. Aiziet pirmo reizi – viss kārtībā, aiziet otro – tāpat, bet trešajā reizē dzīvokli sastop policistus. Tie viņu aiztur:
— Nu ko, beidzot iekriti? Raksti

paskaidrojumu!
Vīrietis raksta:
— Es sēžu mājās, skatos televīziju un pēkšņi sajūtu no kaimiņa dzīvokļa nākam deguma smaku. Katram gadījumam paķeru pāris spaiņus ūdens, metos uz viņa dzīvokli, atveru durvis un redzu, — policisti kandžu tecina...

Divu maksšķerņu saruna:
— Es ķeru tikai pašas lielākās zivis!
— Vai? —
— Nē! Vai es izmantoju kā dzīvo esmu.

— Vai taisnība, ka tevi sakoda haizivs?
— Taisnība...
— Un kurā vietā?
— Bet tā gan nav taisnība!